

Oficiální učebnice
doporučená
120 předními
českými autoškolami

KOMPLETNÍ
AKTUALIZACE
K 10. 1. 2023

DAVID CHMELA

AUTOŠKOLA

2023

PRAVIDLA, ZNAČKY, TESTY

- Testové otázky
- Bodový systém a sankce za přestupky
- Vybrané paragrafy zákona o silničním provozu č. 361/2000 Sb.
- Aktualizovaná pravidla silničního provozu pro všechny řidiče
- Dopravní značky s komentářem
- Zdravotnická příprava a poskytování první pomoci
- Ovládání a údržba osobního vozidla
- Zásady bezpečné jízdy

Autoškola 2023

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

David Chmela
Autoškola 2023 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Ing. David Chmela

AUTOŠKOLA

**Pravidla, značky, testy
2023**

Aktualizováno k 13. 1. 2023 v souladu s platnými zákony a vyhláškami

Učebnice je určena pro získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a pro jednodušší domácí přípravu na závěrečné zkoušky. Rovněž je vhodná i pro přípravu na zkoušku pro vrácení řidičského průkazu.

Ing. David Chmela

Autoškola 2023

Pravidla, značky, testy

Vydalo nakladatelství CPress v Brně roku 2023 ve společnosti Albatros Media a. s.
se sídlem 5. května 22, Praha 4.
Číslo publikace 42 047.

Jazyková korektura: Dalibor Kumr
Odpovědný redaktor: Dalibor Kumr
Technický redaktor: Radek Střecha
Sazbu zhotovila: Dagmar Hajdajová
1. vydání

www.cpress.cz

e-shop: www.albatrosmedia.cz

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

© David Chmela, 2023

Cover © tomas devera photo / Shutterstock.com

ISBN tištěné verze 978-80-264-4613-2

ISBN e-knihy 978-80-264-4623-1 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

Obsah

Úvod	4
Autoškola, jak na to?	4
Zákon o provozu na pozemních komunikacích	6
Bodový systém	69
Podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích	71
Dopravní značky	80
Zásady bezpečné jízdy	119
Ovládání a údržba vozidla	134
Úplné znění otázek ke zkoušce z ovládání a údržby vozidla	143
Zdravotnická příprava	145
Závěrečné zkoušky	154
Zkušební testové otázky	158

Úvod

Vážení studenti autoškoly, žadatelé o řidičské oprávnění, tato kniha bude Vaším pomocníkem a průvodcem při absolvování kurzu autoškoly. Naleznete v ní všechny potřebné informace pro úspěšné zvládnutí kurzu a získání vytouženého řidičského průkazu.

Publikace obsahuje všechny důležité paragrafy a předpisy týkající se provozu na pozemních komunikacích, dále dopravní značky, řešení dopravních situací, informace o zásadách bezpečné jízdy, konstrukci vozidla i potřebné zdravotnické přípravy. V poslední části knihy jsou uvedeny aktuální testové otázky, které skvěle poslouží k zodpovědné domácí přípravě.

Přejeme vám úspěšné zvládnutí závěrečných zkoušek a mnoho šťastných kilometrů bez nehod.

Autoškola, jak na to?

Výběr autoškoly

Při výběru autoškoly se zajímejte především o následující:

- má autoškola svoji učebnu?
- kolikrát týdně a v jakém časovém rozsahu je vám učebna k dispozici?
- kolik a jakých vozidel autoškola má?
- které dny a v jakém časovém rozsahu se provádí praktický výcvik (jízdy)?
- absolvujete celou teoretickou výuku na jednom místě?
- kde budete provádět závěrečné zkoušky?
- jaká je cena za výuku a výcvik?

Pamatujte ne všechno levné musí být nekvalitní, ale také to nemusí být kvalitní. Pokud nebudete s výukou autoškoly spokojeni, lze v průběhu výcviku nebo i po jeho skončení **v průběhu zkoušek přejít k jiné autoškolě**. V případě změny autoškoly, je autoškola, od které odcházíte, povinná vystavit potřebné dokumenty. Dle zákona se služba platí při její realizaci, doporučujeme tedy zaplatit nejdříve pouze zálohu, je potom jednodušší se rozumně rozloučit s autoškolou, kde je člověk nespokojený.

Co potřebuji pro přihlášení do autoškoly?

Občanský průkaz, vyplněnou přihlášku (dá se stáhnout na internetu, případně vám ji předá autoškola), zdravotní posudek od praktického lékaře. Podoba přihlášky i zdravotního posudku je stanovena příslušnou vyhláškou.

Výuka v autoškolě

Délka kurzu v autoškolě může trvat maximálně 18 měsíců. Pokud jsou vaše dovednosti a znalosti vyhovující a pokud nebudete potřebovat doplňkovou výuku nebo výcvik, můžete požádat autoškolou o přihlášení na zkoušku na městském úřadě. Následně Vám městský úřad přidělí termín první zkoušky a od první zkoušky se počítá období 12 měsíců na dokončení všech zkoušek. Pokud zkoušky nezvládnete úspěšně dokončit do 12 měsíců, nelze dále pokračovat v opravných zkouškách a musíte začít úplně od začátku. To znamená přihlásit se znovu, třeba do jiné autoškoly a opět absolvovat celý kurz.

Za zkoušku se městskému úřadu platí poplatek, jeden za všechny první dílčí zkoušky. A pokud nás budou čekat opravné zkoušky, ty jsou zpoplatněny také, ale samostatně. Zkouška se zahajuje testem z teoretic-

kých znalostí, po jeho úspěšném absolvování probíhá zkouška praktická, tj. jízda. V případě, že usilujete o řidičský průkaz na nákladní automobil či autobus, absolvujete ještě ústní zkoušku z praktické údržby.

Testy se provádějí písemně na počítači, maximální počet bodů v testu je 50. Minimální počet bodů pro úspěšné zvládnutí testu činí 43, tzn. maximální chybovost 15 %. Toto hodnocení je shodné pro všechny skupiny, od mopedu až po autobus. Pokud testy napíšete na 42 bodů či méně, tak jste u zkoušky neuspěli a musíte ji opakovat. Po úspěšném testu následuje zkouška z jízdy. Ta může proběhnout tentýž den jako test, lze se však domluvit i na jiném termínu. U praktické zkoušky se hodnotí kvalita vaší jízdy. Jinými slovy řečeno, prezentujete dodržování předpisů, zvládání dopravních situací i ovládání vozidla. Jízda je pro většinu studentů autoškoly náročnější zkouškou než test, na rozdíl od testu si totiž nemůžete dovolit chybovat.

Na všechny části zkoušek máte celkem tři pokusy, to znamená první a dva opravné. Pokud ovšem budete hodnoceni třikrát „neprospěl“, tak musí následovat nová výuka či výcvik v té části z které jste neprospěli. To znamená buď výuka celé teorie nebo výuka celé praktické části, nejenom jízdy. Teprve pak můžete znovu požádat o zkoušku na městském úřadě a opět máte celkem tři pokusy.

Některé autoškoly neprovádí výcvik v plném rozsahu, jak mu předepisuje zákon. Uvádíme zde tedy rozsah výcviku k získání řidičského průkazu pro dvě základní skupiny, na malý motocykl na skupinu A1 v 16 letech a na skupinu B standardně od 18 let, abyste mohli porovnat co předepisuje zákon, co jste tedy zaplatili a co jste absolvovali.

Teorie v plném rozsahu, pokud bude použit individuální plán, počet hodin bude menší:

Skupina řidičského oprávnění	Předmět výuky					Celkem
	PPV	OÚV	TZBJ	ZP	OP	
A1	14	1	6	2	3	26
B	18	2	10	2	4	36

Vysvětlivky: PPV (Výuka předpisů o provozu vozidel), OÚV (Výuka o ovládání a údržbě vozidla), TZBJ (Výuka teorie zásad bezpečné jízdy), (ZP) Výuka zdravotnické přípravy, (OP) Opakování a přezkoušení

Praxe:

Skupina řidičského právnění	PV-ŘV				PV-ÚV	PV-ZP	Celkem
	I. etapa		II. etapa	III. etapa			
	AC	MP	SP	SP			
A1	1	2	5	5	1	4	18
B	2	5	12	9	2	4	34

Vysvětlivky: PV-ŘV (praktický výcvik v řízení vozidla), AC (autocvičiště), MP (minimální provoz), SP (střední provoz), PV-ÚV (praktický výcvik údržby vozidla), PV-ZP (praktický výcvik zdravotnické přípravy)

Vyučovací hodina v autošcole trvá 45 min.

Zákon o provozu na pozemních komunikacích

Vybrané paragrafy zákona č. 361/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1 Předmět úpravy

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie⁴⁷⁾ a upravuje

- a) práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích¹⁾,
- b) pravidla provozu na pozemních komunikacích,
- c) úpravu a řízení provozu na pozemních komunikacích,
- d) řidičská oprávnění a řidičské průkazy,
- e) působnost a pravomoc orgánů státní správy a Policie České republiky (dále jen „policie“) ve věcech provozu na pozemních komunikacích.

§ 2 Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona

- a) účastník provozu na pozemních komunikacích je každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích,
- b) provozovatel vozidla je vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu^{38b)} nebo obdobné evidenci jiného státu,
- c) průvodce vedených nebo hnaných zvířat je účastník provozu na pozemních komunikacích, který doprovází zvířata jdoucí jednotlivě nebo ve stádech po pozemní komunikaci; průvodcem vedených nebo hnaných zvířat není chodec vedoucí psa,
- d) řidič je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti,
- e) vozka je řidič, který řídí potahové vozidlo,
- f) vozidlo je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj,
- g) motorové vozidlo je nekeleřové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou a trolejbus,
- h) nemotorové vozidlo je přípojné vozidlo a vozidlo pohybující se pomocí lidské nebo zvířecí síly, například jízdní kolo, ruční vozík nebo potahové vozidlo,
- i) jízdní souprava je souprava složená z jednoho nebo více motorových vozidel a jednoho nebo více přípojných vozidel,²⁾
- j) chodec je i osoba, která tlačí nebo táhne sánky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm³, psa a podobně,
- k) vozidlo hromadné dopravy osob je autobus, trolejbus nebo tramvaj,
- l) nesmět ohrozit znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nevzniklo žádné nebezpečí,
- m) nesmět omezit znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nebylo nijak překáženo,
- n) stát znamená uvést vozidlo do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení,
- o) zastavit znamená uvést vozidlo do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu,
- p) zastavit vozidlo znamená přerušit jízdu z důvodu nezávislého na vůli řidiče,

- q) dát přednost v jízdě znamená povinnost řidiče nezahájit jízdu nebo jízdní úkon nebo v nich nepokračovat, jestliže by řidič, který má přednost v jízdě, musel náhle změnit směr nebo rychlost jízdy,
- r) dálnice je pozemní komunikace označená dopravní značkou „Dálnice“,
- s) silnice pro motorová vozidla je pozemní komunikace označená dopravní značkou „Silnice pro motorová vozidla“,
- t) jízdní pruh je část vozovky dovolující jízdu vozidel v jednom jízdním proudu za sebou,
- u) připojovací pruh je přídatný jízdní pruh určený pro zařazování vozidel do jízdního proudu průběžného pruhu,
- v) krajnice je část povrchu pozemní komunikace ležící mezi okrajem přilehlého jízdního pruhu a hranou koruny pozemní komunikace,¹⁾ skládá se zpravidla ze zpevněné a nezpevněné části,
- w) křižovatka je místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo spojují; za křižovatku se nepovažuje vyústění polní nebo lesní cesty nebo jiné účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci,
- x) hranice křižovatky je místo vyznačené vodorovnou dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ nebo „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“; kde taková dopravní značka není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatku začíná zakřivení okraje vozovky,
- y) křižovatkou s řízeným provozem je křižovatka, na které je provoz řízen světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo příslušníkem policie ve stejnokroji (dále jen „policista“), příslušníkem Vojenské policie ve stejnokroji (dále jen „vojenský policista“) nebo usměrňován strážníkem obecní policie,
- z) průběžný pruh je jízdní pruh probíhající v původním směru (bez odbočení) křižovatkou nebo v místě, kde se mění počet jízdních pruhů,
- aa) tramvajový pás je část pozemní komunikace určená především pro provoz tramvají,
- bb) železniční přejezd je místo, kde se úrovněově kříží pozemní komunikace se železnici, popřípadě s jinou dráhou ležící na samostatném tělese, a označené příslušnou dopravní značkou,
- cc) obec je zastavěné území, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují,
- dd) přechod pro chodce je místo na pozemní komunikaci určené pro přecházení chodců, vyznačené příslušnou dopravní značkou,
- ee) překážka provozu na pozemních komunikacích je vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace,
- ff) snížená viditelnost je situace, kdy účastníci provozu na pozemních komunikacích dostatečně zřetelně nerozeznávají jiná vozidla, osoby, zvířata nebo předměty na pozemní komunikaci, například od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště nebo v tunelu,
- gg) doklad totožnosti je doklad, kterým občan České republiky nebo cizinec prokazuje svoji totožnost podle zvláštního právního předpisu,³⁾
- hh) obvyklé bydliště na území České republiky je místo trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, nebo pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, místo na území České republiky, kde fyzická osoba
 - 1. pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, kterými se rozumí zejména soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo
 - 2. pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takové činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou,
- ii) zádržný bezpečnostní systém je zařízení schválené podle zvláštního právního předpisu²⁾ a určené k zajištění bezpečnosti přepravovaných osob; zádržným bezpečnostním systémem je bezpečnostní pás nebo dětský zádržný systém (dále jen „dětská autosedačka“),
- jj) dětská autosedačka je zařízení schválené podle zvláštního právního předpisu²⁾ určené k zajištění bezpečnosti přepravovaných dětí, jejichž tělesná hmotnost nepřevyšuje 36 kg a tělesná výška nepřevyšuje 150 cm,

- kk) celostátní dopravní informační systém je systém obsahující aktuální informace o situaci v provozu na pozemních komunikacích, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- ll) přejezd pro cyklisty je místo na pozemní komunikaci určené pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci vyznačené příslušnou dopravní značkou,
- mm) kolonou vozidel se rozumí souvislý proud více vozidel, u kterého nelze předjíždět každé vozidlo jednotlivě, rozestup mezi jednotlivými vozidly při předjíždění nebo objíždění neumožňuje bezpečné zařazení,
- nn) osobní technický prostředek je osobní přepravník se samovyvažovacím zařízením, nebo obdobné zařízení.

PROVOZ NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Účastníci provozu na pozemních komunikacích

§ 3 Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích

- (1) Provozu na pozemních komunikacích se nesmí účastnit osoba, která by vzhledem k věku nebo ke sníženým tělesným nebo duševním schopnostem mohla ohrozit bezpečnost tohoto provozu. To neplatí, pokud osoba sama nebo jiná osoba učinila taková opatření, aby k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nedošlo.
- (2) Řídit vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.
- (3) Řídit motorové vozidlo může pouze
 - a) osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu⁴⁾,
 - b) žadatel o řidičské oprávnění, který se pod dohledem učitele autoškoly⁴⁾ podrobuje výcviku v řízení motorového vozidla nebo skládá zkoušku z řízení motorového vozidla, nebo
 - c) osoba, která se pod dohledem učitele autoškoly⁴⁾ připravuje k přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel nebo skládá zkoušku v rámci tohoto přezkoušení⁴⁾.
- (4) Řídit motorové vozidlo zařazené do skupiny vozidel C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E může dále pouze osoba, která je profesně způsobilá k řízení těchto vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ nebo na základě rozhodnutí příslušného orgánu jiného členského státu nebo Švýcarské konfederace. Profesní způsobilost k řízení vozidla zařazeného do některé ze skupin C1, C1+E, C a C+E platí pro řízení vozidla zařazeného do kterékoliv z těchto skupin. Profesní způsobilost k řízení vozidla zařazeného do některé ze skupin D1, D1+E, D a D+E platí pro řízení vozidla zařazeného do kterékoliv z těchto skupin.
- (5) Podmínka profesní způsobilosti podle odstavce 4 se nevztahuje na řidiče, který není občanem České republiky, Švýcarské konfederace nebo jiného členského státu a který nevykonává závislou práci pro zaměstnavatele usazeného na území některého z těchto států ani na tomto území nepodniká, a dále na řidiče
 - a) vozidel, jejichž nejvyšší povolená rychlost nepřesahuje 45 km.h⁻¹,
 - b) vozidel používaných ozbrojenými silami České republiky, Policií České republiky, obecní policií, Vězeňskou službou České republiky, Celní správou České republiky, Generální inspekcí bezpečnostních sborů a zpravodajskými službami České republiky,
 - c) vozidel Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany, poskytovatele zdravotnické záchranné služby a Správy státních hmotných rezerv,
 - d) vozidel používaných při zabezpečování civilní ochrany a báňské záchranné služby,
 - e) vozidel ve zkušebním provozu a při zkušební jízdě v souvislosti s jejich opravou a údržbou,
 - f) vozidel používaných při výcviku a zkouškách při získávání a zdokonalování odborné způsobilosti řidičů motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,

- g) vozidel používaných při přepravě věcí, které řidič využije při výkonu své závislé práce nebo podnikání, pokud řízení není hlavním předmětem výkonu závislé práce nebo podnikání řidiče,
 - h) vozidel používaných při přepravě zboží v rámci podnikání v zemědělství, lesnictví nebo rybářství v okruhu 50 km od provozovny podnikatele přepravujícího zboží, pokud řízení není hlavním předmětem výkonu závislé práce nebo podnikání řidiče,
 - i) vozidel používaných k jinému účelu než k podnikání, nebo
 - j) zemědělských a lesnických traktorů.
- (6) Nikdo nesmí používat technické prostředky a zařízení, které znemožňují nebo ovlivňují funkci technických prostředků používaných při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (dále jen „antiradar“).

§ 4 Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích

Při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen

- a) chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat, své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace,¹⁾ povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu,
- b) řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravenými tímto zákonem, pokyny policisty, pokyny osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5, 8 a 9 a zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 a pokyny osob, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis,⁵⁾ vydanými k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,
- c) řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.

§ 5 Povinnosti řidiče

- (1) Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen
 - a) užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem²⁾,
 - b) věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích,
 - c) přizpůsobit jízdu technickým vlastnostem vozidla nebo fyzickým vlastnostem zvířete,
 - d) dbát zvýšené opatrnosti zejména vůči dětem, osobám s omezenou schopností pohybu a orientace⁶⁾, osobám těžce zdravotně postiženým a zvířatům, brát ohled na vozidlo přepravující děti, řidiče začátečníka nebo osobu těžce zdravotně postiženou označené podle prováděcího právního předpisu a na výcvikové vozidlo označené podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,
 - e) odstranit na místě závadu, zjistí-li během jízdy, že vozidlo nebo náklad nesplňuje stanovené podmínky uvedené v § 52; nemůže-li tak učinit, smí v jízdě pokračovat přiměřenou rychlostí jen do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit; přitom musí učinit takové opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nedošlo k poškození pozemní komunikace ani životního prostředí,
 - f) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,
 - g) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem⁴⁶⁾ (dále jen „jiná návyková látka“),
 - h) snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo před přechodem pro chodce, sníží-li rychlost jízdy nebo zastaví-li vozidlo před přechodem pro chodce i řidiči ostatních vozidel jedoucích stejným směrem,
 - i) zajistit bezpečnost přepravované osoby nebo zvířete⁸⁾ a bezpečnou přepravu nákladu,
 - j) zabezpečit přepravované zvíře tak, aby neohrozilo řidiče a přepravované osoby,
 - k) zajistit, aby k jízdě byl přibrán potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob, jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,

- l) mít na sobě oděvní doplňky s označením z retroreflexního materiálu stanovené prováděcím právním předpisem podle § 56 odst. 8, nachází-li se mimo vozidlo na pozemní komunikaci mimo obec v souvislosti s nouzovým stáním; to neplatí pro řidiče motocyklu, mopedu a nemotorového vozidla.
- (2) Řidič nesmí
- a) požit alkoholický nápoj ani jinou látku obsahující alkohol (dále jen „alkoholický nápoj“) nebo užít jinou návykovou látku během jízdy,
 - b) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,
 - c) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti, jestliže je jeho schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,
 - d) předat řízení vozidla nebo svěřit zvíře osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 2 a 3 nebo která je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo jejíž schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti je snížena v důsledku jejího zdravotního stavu,
 - e) vyhazovat předměty z vozidla,
 - f) ohrozit nebo omezit chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo který zjevně hodlá přecházet pozemní komunikaci po přechodu pro chodce, v případě potřeby je řidič povinen i zastavit vozidlo před přechodem pro chodce; tyto povinnosti se nevztahují na řidiče tramvaje,
 - g) ohrozit chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, a dále nesmí ohrozit chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání,
 - h) ohrozit cyklistu přejíždějícího pozemní komunikaci na přejezdu pro cyklisty,
 - i) řídit vozidlo, na němž jsou nečistoty, námraza nebo sníh, které zabraňují výhledu z místa řidiče vpřed, vzad a do stran,
 - j) řídit vozidlo, na němž nebo na jehož nákladu je led, který by při uvolnění mohl ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (3) Povinnost podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro řidiče soupravy, tvořené záchranným vozidlem Horské služby, které splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a je určeno především pro pohyb v jinak nepřístupném terénu (sněžný skútr, čtyřkolka), s přípojným podvozkem (vozidlem), určeným k odsunu zraněné osoby, nebo k přepravě záchrannářského vybavení, pokud je užití takové soupravy k řešení mimořádných událostí nebo jejich prevenci i na pozemní komunikaci nezbytné.

§ 6 Povinnosti řidiče motorového vozidla

- (1) Řidič motorového vozidla je kromě povinností uvedených v § 4 a 5 dále povinen
- a) být za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾,
 - b) nepřepřavovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾, které není vybaveno zádržným bezpečnostním systémem,
 - 1. dítě mladší tří let,
 - 2. dítě menší než 150 cm na sedadle vedle řidiče,
 - c) přepravovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, dítě, jehož tělesná hmotnost nepřevyšuje 36 kg a tělesná výška nepřevyšuje 150 cm, pouze za použití dětské autosedačky; při této přepravě
 - 1. dítě musí být umístěno v dětské autosedačce, která odpovídá jeho hmotnosti a tělesným rozměrům,

2. na sedadle, které je vybaveno airbagem, který nebyl uveden mimo činnost, nebo pokud byl uveden mimo činnost automaticky, nesmí být dítě v dětské autosedačce přepravováno čelem proti směru jízdy,
 - d) umístit a upevnit dětskou autosedačku na sedadle a dítě do dětské autosedačky podle podmínek stanovených výrobcem dětské autosedačky v návodu k použití této dětské autosedačky,
 - e) přepravovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, dítě, jehož tělesná hmotnost převyšuje 36 kg nebo tělesná výška převyšuje 150 cm, pouze je-li dítě za jízdy připoutáno bezpečnostním pásem,
 - f) přepravovat ve vozidle kategorie M1 a N1²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem a ve kterém jsou na zadním sedadle již umístěny 2 dětské autosedačky a nedostatek prostoru neumožňuje umístit třetí dětskou autosedačku, třetí dítě starší 3 let a menší než 150 cm na zadním sedadle pouze, je-li toto dítě za jízdy připoutáno bezpečnostním pásem,
 - g) poučit osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející přepravované ve vozidle kategorie M2 a M3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, o povinnosti použít zádržný bezpečnostní systém, pokud tato informace není zajištěna jiným způsobem,
 - h) mít za jízdy na motocyklu nebo na mopedu na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu²⁾ a chránit si za jízdy zrak vhodným způsobem, například brýlemi nebo štítem, pokud tím není snížena bezpečnost jízdy, například za deště nebo sněžení.
- (2) Ustanovení odstavce 1 písm. a) neplatí pro
- a) řidiče při couvání vozidla,
 - b) řidiče, který nemůže užít bezpečnostní pás ze zdravotních důvodů,
 - c) řidiče vozidla bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla obecní policie při plnění úkolů obecní policie, řidiče vozidla jednotky požární ochrany a záchranného vozidla Horské služby při řešení mimořádných událostí^(8a) a řidiče vozidla poskytovatele zdravotnické záchranné služby v případech, kdy použití bezpečnostního pásu brání v rychlém opuštění vozidla za účelem výkonu dalších povinností.
- (3) Ustanovení odstavce 1 písm. c), e) a f) neplatí
- a) pro řidiče, který přepravuje osobu, jejíž zdravotní stav neumožňuje použití zádržného bezpečnostního systému,
 - b) pro přepravu dítěte ve vozidle bezpečnostních sborů při plnění služebních povinností, ve vozidle obecní policie při plnění jejích povinností, ve vozidle jednotky požární ochrany při řešení mimořádných událostí^(8a) a ve vozidle poskytovatele zdravotnické záchranné služby a Horské služby při řešení mimořádných událostí^(8a) nebo při poskytování zdravotních služeb přepravovanému dítěti,
 - c) do 1. května 2008 pro přepravu dětí ve vozidlech zabezpečujících svoz a rozvoz dětí do mateřských a základních škol nebo přepravu dětí na sportovní, kulturní nebo společenské akce za podmínky omezení rychlosti daného vozidla na maximálně 70 km/hod.
- (4) Ustanovení odstavce 1 písm. c) neplatí pro přepravu dětí v obci ve vozidle taxislužby při provozování taxislužby; dítě uvedené v písmenu c) nesmí být přepravováno na sedadle vedle řidiče a musí být připoutáno bezpečnostním pásem. Je-li však při přepravě dítěte dětská autosedačka použita, musí být splněna podmínka uvedená v odstavci 1 písm. c) bodě 2.
- (5) Ustanovení odstavce 1 písm. h) neplatí pro řidiče vozidla Horské služby v případech, kdy použití ochranné přilby by mohlo ztížit nebo znemožnit komunikaci se zachraňovanou osobou.
- (6) Zdravotní důvody musejí být doloženy lékařským potvrzením, kromě případů, kdy aktuální zdravotní stav zřejmě vypovídá o nenadálých zdravotních potížích projevujících se v naplnění zdravotních důvodů podle odstavce 2 písm. b) a odstavce 3 písm. a). Toto potvrzení musí mít řidič nebo přepravované dítě nebo osoba doprovázející přepravované dítě za jízdy u sebe a na požádání policisty nebo strážníka obecní policie je musí předložit ke kontrole; v případech, kdy se nejedná o trvalý stav, musí být platnost lékařského potvrzení časově omezena nejdéle na dobu 1 roku. Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti a vzor lékařského potvrzení.
- (7) Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe
- a) řidičský průkaz,
 - b) osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu²⁾,

- c) průkaz profesní způsobilosti řidiče nebo obdobný doklad vydaný jiným členským státem nebo Švýcarskou konfederací anebo osvědčení řidiče podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího přístup na trh mezinárodní silniční nákladní dopravy⁴⁸⁾ s údajem o profesní způsobilosti řidiče vyznačeným harmonizovaným kódem, vztahuje-li se na něj § 3 odst. 4; to neplatí, má-li záznam o profesní způsobilosti v řidičském průkazu,
 - d) doklad o zdravotní způsobilosti, pokud jde o řidiče podle § 87 odst. 3 a
 - e) v případě vozidla kategorie M2, M3, N2, N3, O3 nebo O4 nebo vozidla kategorie T²⁾ s konstrukční rychlostí převyšující 40 km.h⁻¹
 - 1. doklad o poslední technické silniční kontrole, byla-li provedena na území jiného členského státu, a
 - 2. doklad o poslední pravidelné technické prohlídce, jde-li o vozidlo registrované v jiném členském státě.
- (8) Řidič motorového vozidla je povinen předložit doklady podle odstavce 7 na výzvu policisty, vojenského policisty, strážníka obecní policie ve stejnokroji nebo celníka ve stejnokroji ke kontrole.
- (9) Řidič motorového vozidla je povinen podrobit vozidlo na výzvu policisty technické silniční kontrole, kontrole umístění, upevnění nebo zajištění nákladu, kontrole hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy, kontrole poměru hmotností vozidel v jízdní soupravě, kontrole rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol, kontrole rozměrů vozidla nebo jízdní soupravy včetně nákladu nebo kontrole dodržení podmínek spojitelnosti vozidel v jízdní soupravu.

§ 6a Technická silniční kontrola

- (1) Technickou silniční kontrolou se rozumí kontrola technického stavu a činnosti vozidla, jeho systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků a jejich vlivu na životní prostředí za účelem zjištění či vyloučení závad podle zvláštního právního předpisu²⁾. Nelze-li účelu technické silniční kontroly dosáhnout použitím prostředků nebo zařízení, které má policista k dispozici v místě kontroly, a jsou-li důvodně pochybnosti o technické způsobilosti vozidla, lze technickou silniční kontrolu provést rovněž pomocí mobilní kontrolní jednotky, ve stanici technické kontroly nebo ve stanici měření emisí.
- (2) Při technické silniční kontrole je řidič povinen
- a) zajet k mobilní kontrolní jednotce, do stanice technické kontroly nebo do stanice měření emisí, pokud zajižďka včetně cesty zpět není delší než 16 kilometrů,
 - b) předložit doklady podle § 6 odst. 7 písm. e), jde-li o vozidlo kategorie M2, M3, N2, N3, O3, O4 nebo vozidlo kategorie T²⁾ s konstrukční rychlostí převyšující 40 km.h⁻¹, a
 - c) řídit se pokyny osoby provádějící kontrolu.
- (3) O provedení technické silniční kontroly vydá policie řidiči doklad. Údaje obsažené v tomto dokladu předá policie Ministerstvu dopravy (dále jen „ministerstvo“). Ministerstvo tyto údaje zpřístupní prostřednictvím informačního systému technických prohlídek²⁾.
- (4) Náklady na provedení technické silniční kontroly uhradí tomu, kdo ji provedl, policie. Zjistí-li se při technické silniční kontrole vážná nebo nebezpečná závada²⁾, je řidič vozidla povinen policii náklady na provedení této kontroly uhradit; při správě placení těchto nákladů se postupuje podle daňového řádu.
- (5) Technické silniční kontroly jsou prováděny bez ohledu na státní občanství řidiče a stát, ve kterém je vozidlo registrováno. Technickou silniční kontrolu nesmí provádět osoba, která je s ohledem na svůj poměr k řidiči nebo provozovateli vozidla podjatá. Osoba provádějící technickou silniční kontrolu nesmí získat majetkový nebo jiný prospěch v závislosti na výsledku kontroly. Osoba obsluhující mobilní kontrolní jednotku musí být držitelem profesního osvědčení kontrolního technika²⁾.
- (6) Technické silniční kontroly vozidel kategorií M2, M3, N2, N3, O3 a O4³⁾ se provádějí tak, aby celkový počet těchto kontrol provedených v kalendářním roce odpovídal nejméně 5 % z celkového počtu vozidel těchto kategorií zapsaných v registru silničních vozidel.
- (7) Způsob a rozsah provádění technické silniční kontroly, technické podmínky pro hodnocení jejího výsledku, technické požadavky na mobilní kontrolní jednotky, náležitosti dokladu o provedené technické silniční kontrole, způsob a formu předání údajů obsažených v tomto dokladu a způsob stanovení nákladů na provedení technické silniční kontroly stanoví prováděcí právní předpis.

§ 6b

- (1) Zjistí-li se při technické silniční kontrole nebo při objasňování dopravní nehody nebezpečná závada, která vzhledem ke své povaze nebo rozsahu významně zvyšuje ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo nepříznivé působení provozu vozidla na životní prostředí, zadrží policista osvědčení o registraci vozidla vykazujícího takovou závadu a vydá o tom řidiči vozidla nebo jeho provozovateli, je-li přítomen, doklad. Doklad o zadržení osvědčení o registraci vozidla policista vydá, i pokud osvědčení nelze zadržet z důvodu, že je řidič nemá u sebe.
- (2) V dokladu o zadržení osvědčení o registraci vozidla podle odstavce 1 policista uvede
 - a) identifikační údaje zadrženého osvědčení o registraci vozidla,
 - b) zjištěné závady podle odstavce 1,
 - c) údaj o tom, zda bylo osvědčení o registraci vozidla zadrženo při technické silniční kontrole nebo při objasňování dopravní nehody,
 - d) úřad příslušný k vrácení zadrženého osvědčení o registraci vozidla,
 - e) poučení o důsledcích zadržení osvědčení o registraci vozidla a podmínkách jeho vrácení a
 - f) v případě, že osvědčení o registraci vozidla nebylo možno zadržet z důvodu, že je řidič vozidla neměl u sebe, údaj o této skutečnosti.
- (3) Zadržené osvědčení o registraci vozidla zašle policie spolu s kopií dokladu o jeho zadržení a kopií dokladu o provedené technické silniční kontrole, byl-li vydán, bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den po dni jeho zadržení, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k zapisování údajů o vozidle do registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu^{38b)} nebo ministerstvu, není-li takový úřad. Není-li doklad o zadržení osvědčení o registraci vozidla vydán podle odstavce 1 provozovateli vozidla, zašle policie ve stejné lhůtě kopii dokladu rovněž provozovateli vozidla.
- (4) Nelze-li osvědčení o registraci vozidla zadržet, neboť při zjištění důvodu pro jeho zadržení je řidič vozidla nemá u sebe, je provozovatel vozidla povinen toto osvědčení odevzdat do 5 pracovních dnů ode dne vydání dokladu o jeho zadržení nebo od doručení kopie tohoto dokladu úřadu příslušnému podle odstavce 3. Policista při výkonu dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích zadrží osvědčení o registraci vozidla, které dosud nebylo odevzdáno, a zašle je nejpozději následující pracovní den příslušnému úřadu; osobě, která měla osvědčení u sebe, o tom vydá doklad. Je-li takové osvědčení o registraci vozidla předloženo ke kontrole strážníku obecní policie, je strážník povinen přivolat policii a řidič je povinen setrvat na místě do příchodu policie.
- (5) Odstavec 1 se nevztahuje na vozidla základních složek integrovaného záchranného systému, vozidla ozbrojených sil, vozidla zpravodajských služeb a vozidla Horské služby.
- (6) Nebezpečné závady, které vzhledem ke své povaze nebo rozsahu významně zvyšují ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo nepříznivé působení provozu vozidla nebo jízdní soupravy na životní prostředí, a vzory dokladů o zadržení osvědčení o registraci vozidla podle odstavců 1 a 4 vymezí prováděcí právní předpis.

§ 6c

- (1) Úřad, kterému bylo zadrženo osvědčení o registraci vozidla podle § 6b odst. 3 nebo 4 zasláno nebo odevzdáno, vrátí provozovateli vozidla zadržené osvědčení o registraci vozidla na jeho žádost, prokáže-li žadatel protokolem o technické prohlídce, že
 - a) nebezpečné závady zjištěné při technické silniční kontrole byly odstraněny, nebo
 - b) vozidlo je technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích, jde-li o nebezpečné závady zjištěné při objasňování dopravní nehody.
- (2) Neobdrží-li ministerstvo žádost podle odstavce 1 do 30 dnů ode dne doručení zadrženého osvědčení o registraci vozidla, zašle toto osvědčení příslušnému ústřednímu orgánu státu, který osvědčení o registraci vozidla vydal.
- (3) Protokol o technické prohlídce prokazující odstranění závad, pro něž bylo osvědčení o registraci vozidla zadrženo, nahrazuje po dobu 5 pracovních dnů zadržené osvědčení o registraci vozidla.

§ 7

- (1) Řidič nesmí

- a) předat řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky § 3 odst. 3,
 - b) obtěžovat ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích ani jiné osoby zejména nadměrným hlukem, znečišťováním ovzduší, rozstříkáváním kaluží, bláta nebo zbytečným ponecháním motoru stojícího vozidla v chodu,
 - c) při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.
 - d) kouřit při jízdě na motocyklu, na mopedu a na jízdním kole,
 - e) na druhém sedadle motocyklu přepravovat osobu mladší 12 let.
- (2) Řidič vozidla hromadné dopravy osob nesmí ve vozidle kouřit a za jízdy jíst a pít, bavit se s přepravovanými osobami a vpouštět je do prostoru vyhrazeného pro řidiče, rozjízdit se před uzavřením dveří a otevírat dveře před zastavením.
- (3) Řidič vozidla taxislužby a příležitostné osobní silniční dopravy¹⁰⁾ nesmí při přepravě osob ve vozidle kouřit.
- (4) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg, zvláštního vozidla nebo jízdní soupravy musí jet ze svahu se zařazeným rychlostním stupněm. Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg musí tak učinit, jestliže to vyžaduje bezpečnost jízdy.
- (5) Ustanovení odstavce 1 písm. c) se nevztahuje na řidiče vozidla bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla obecní policie při plnění jejích povinností a řidiče vozidel jednotek požární ochrany a poskytovatele zdravotnické záchranné služby při řešení mimořádných událostí a Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)}.

§ 8 Povinnosti řidiče tramvaje

- (1) Pro řidiče tramvaje platí § 4, 5 a § 7 odst. 1 písm. a) a c).
- (2) Řidič tramvaje je povinen mít při řízení tramvaje u sebe občanský průkaz a průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾ Na výzvu policisty je řidič tramvaje povinen předložit tyto doklady policistovi ke kontrole.

§ 8a Povinnosti učitele autoškoly

- (1) Učitel autoškoly při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podle § 3 odst. 3 písm. b) nebo c) nesmí
- a) požit alkoholický nápoj nebo užít jinou návykovou látku během jízdy ve výcvikovém vozidle,
 - b) vykonávat činnost učitele autoškoly bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; pro posouzení ovlivnění učitele autoškoly jinou návykovou látkou se použije § 5 odst. 2 písm. b) obdobně,
 - c) vykonávat činnost učitele autoškoly, jestliže je jeho schopnost k výkonu této činnosti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu.
- (2) Učitel autoškoly je při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podle § 3 odst. 3 písm. b) nebo c) povinen
- a) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,
 - b) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou.

§ 9 Povinnosti přepravované osoby

- (1) Přepravovaná osoba je povinna
- a) být za jízdy připoutána na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾,

- b) užívat za jízdy na motocyklu nebo mopedu ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu,²⁾ kterou má nasazenou a řádně připevněnou na hlavě,
 - c) neohrožovat svým chováním bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména neomezovat řidiče v bezpečném ovládnutí vozidla,
 - d) dbát pokynů řidiče, zejména při nastupování do vozidla a vystupování z něj.
- (2) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro osobu starší 18 let a menší než 150 cm a osobu, která tak nemůže učinit ze zdravotních důvodů na základě lékařského potvrzení. Lékařské potvrzení musí mít za jízdy u sebe; v případech, kdy se nejedná o stav trvalého rázu, musí být platnost lékařského potvrzení časově omezena nejdéle na dobu jednoho roku. Náležitosti lékařského potvrzení stanoví prováděcí právní předpis. Pokud je osoba pohybově postižená přepravovaná ve vozidle na vozíku pro invalidy, musí být vozík a osoba pohybově postižená připoutána speciálním zádržným systémem schváleného provedení.²⁾
- (3) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) dále neplatí pro bezpečnostní sbory, ozbrojené síly a vojenské zpravodajství při plnění jejich služebních povinností, obecní policii při plnění úkolů podle zákona, hasiče ve vozidle požární ochrany a záchranáře v záchranném vozidle Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)}, kdy použití bezpečnostního pásu brání v rychlém opuštění vozidla, učitele jízdy při výcviku, jakož i pro zdravotnického pracovníka poskytovatele zdravotnické záchranné služby, záchranáře nebo zdravotnického pracovníka Horské služby, který v době přepravy poskytuje pacientovi zdravotní služby.
- (4) Povinnost podle odstavce 1 písm. b) neplatí pro člena Horské služby v případech, kdy by použití ochranné přilby mohlo ztížit nebo znemožnit komunikaci se zachraňovaným nebo kdy použití ochranné přilby vylučuje zdravotní stav zachraňovaného.
- (5) Přepravovaná osoba nesmí vyhazovat předměty z vozidla.
- (6) Přepravovaná osoba při jízdě na motocyklu se musí nohama dotýkat stupáček a nesmí kouřit.
- (7) Boční sezení na motocyklu je zakázáno.
- (8) Přepravovaná osoba, která se může aktivně podílet na jízdě vozidla (zejména šlapáním, brzděním, negativním ovlivňováním rovnováhy vozidla a obdobným způsobem), nesmí během jízdy a bezprostředně před jejím zahájením požit alkoholický nápoj nebo užít jinou návykovou látku nebo zahájit jízdu v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohla být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; pro posouzení ovlivnění přepravované osoby dle této věty jinou návykovou látkou se použije § 5 odst. 2 písm. b) obdobně. Přepravovaná osoba podle předchozí věty je povinna podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

Provozovatel vozidla

§ 10 Povinnosti provozovatele vozidla

- (1) Provozovatel vozidla nesmí
- a) přikázat ani dovolit, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích užito vozidlo, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,²⁾ pokud nejde o přípojný podvozek (vozidlo) k záchrannému vozidlu Horské služby podle § 5 odst. 3,
 - b) svěřit řízení vozidla osobě, která nesplňuje podmínky § 3 odst. 2,
 - c) svěřit řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 3,
 - d) přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.
- (2) Provozovatel vozidla je povinen zajistit, aby barevné provedení a označení vozidla nebylo zaměnitelné se zvláštním barevným provedením vozidel Vojenské policie podle zvláštního právního předpisu,¹²⁾ policie podle zvláštního právního předpisu,¹³⁾ celní správy podle zvláštního právního předpisu,¹⁴⁾ obecní policie podle zvláštního právního předpisu,^{14a)} Vězeňské služby České republiky (dále jen „Vězeňská služba“) podle zvláštního právního předpisu^{14b)} a vozidel jednotek požární ochrany podle zvláštního právního předpisu.^{14c)}
- (3) Provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

- (4) Provozovatel vozidla a osoba, které provozovatel svěřil vozidlo, s výjimkou, kdy provozovatelem vozidla je zpravodajská služba, jsou povinni na výzvu policie, krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení tohoto zákona; tímto ustanovením není dotčeno ustanovení zvláštního právního předpisu upravující právo odepřít výpověď nebo podání vysvětlení.
- (5) Provozovatel vozidla kategorie M2 a M3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, je povinen zajistit, aby přepravované osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející byly poučeny o povinnosti použít tento zádržný bezpečnostní systém. Způsob informování stanoví prováděcí právní předpis.

Pravidla provozu na pozemních komunikacích

Jízda vozidly

§ 11 Směr a způsob jízdy

- (1) Na pozemní komunikaci se jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky, pokud není stanoveno jinak.
- (2) Na krajnici smí řidič motorového vozidla vjet jen při zastavení a stání nebo, jestliže je to nutné, při objíždění, vyhýbání, odbočování nebo otáčení; přitom musí dbát zvýšené opatrnosti.

§ 12 Jízda v jízdních pruzích

- (1) Mimo obec se na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy jezdí v pravém jízdním pruhu. V ostatních jízdních pruzích se smí jet, jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.
- (2) V obci na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič motorového vozidla užívat k jízdě kteréhokoliv jízdního pruhu; přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu. Pokud by vozidla jedoucí současně ve všech jízdních pruzích bránila v jízdě rychleji jedoucímu vozidlu, musí řidič jedoucí v levém krajním jízdním pruhu tento pruh co nejdříve uvolnit; to neplatí, užívá-li řidič levého krajního jízdního pruhu k odbočování, otáčení nebo při souběžné jízdě podle odstavce 3. Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla, motocyklu s nejvyšší povolenou rychlostí do 45 km.h⁻¹ a cyklista smí levý krajní jízdní pruh užít k jízdě, jen jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.
- (3) Je-li na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích v jednom směru jízdy taková hustota provozu, že se vytvoří souvislé proudy vozidel, v nichž řidič motorového vozidla může jet jen takovou rychlostí, která závisí na rychlosti vozidel jedoucích před ním, mohou jet motorová vozidla souběžně (dále jen „souběžná jízda“); přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu.
- (4) Na pozemní komunikaci o třech nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla a motocyklu s nejvyšší povolenou rychlostí do 45 km.h⁻¹ užít k jízdě výhradně dvou jízdních pruhů nejbližších k pravému okraji vozovky; v ostatních jízdních pruzích smí jet jen tehdy, jestliže je to nutné k objíždění, otáčení nebo odbočování.
- (5) Přejíždět z jednoho jízdního pruhu do druhého smí řidič jen tehdy, neohrozí-li a neomezí-li řidiče jedoucího v jízdním pruhu, do kterého přejíždí; přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy. Při souběžné jízdě umožní řidiči vozidel jedoucích v průběžném pruhu řidičům vozidel do tohoto pruhu přejíždějících z pruhu, který přestal být průběžným, vjet tak, aby se vozidla jedoucí v průběžném pruhu a vozidla do něho přejíždějící mohla řadit střídavě po jednom do jízdního proudu průběžného pruhu. Tam, kde se dva jízdní pruhy sbíhají v jeden, aniž by bylo zřejmé, který z nich je průběžný, nesmí řidič jedoucí v levém jízdním pruhu ohrozit řidiče jedoucího v pravém jízdním pruhu.
- (6) Na pozemní komunikaci o třech jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič přejíždět z levého jízdního pruhu do středního jízdního pruhu jen tehdy, neohrozí-li řidiče

přejíždějího do středního jízdního pruhu z pravého jízdního pruhu; obdobně se postupuje při přejíždění z levých jízdních pruhů do středních jízdních pruhů na pozemní komunikaci o čtyřech a více jízdních pruzech vyznačených na vozovce.

- (7) Je-li pro zařazování do průběžného jízdního pruhu zřízen připojovací pruh, je řidič povinen před zařazením do průběžného pruhu užít připojovacího pruhu. Při zařazování z připojovacího pruhu do průběžného pruhu řidič nesmí ohrozit řidiče jedoucí v průběžném pruhu. Není-li připojovací pruh zřízen, je řidič povinen dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím v průběžném pruhu.
- (8) Nejsou-li jízdní pruhy na vozovce vyznačeny, rozumí se pro účely odstavců 3 a 5 jízdním pruhem část vozovky dovolující jízdu vozidel jiných než dvoukolových (motocyklů) v jízdním proudu za sebou.

Jízda ve zvláštních případech

§ 13

- (1) Podél nástupního nebo ochranného ostrůvku se jezdí vpravo; vlevo se smí jet jen tehdy, brání-li jízde vpravo překážka nebo jestliže je to bezpečnější s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu. Při jízdě podél nástupního nebo ochranného ostrůvku je nutno dbát zvýšené opatrnosti. Podél tramvaje se jezdí vpravo, pokud není dopravní značkou „Objíždění tramvaje“ povolena jízda vlevo.
- (2) Na tramvajový pás v úrovni vozovky se smí v podélném směru vjet jen při objíždění, předjíždění, odbočování, otáčení, vjíždění na pozemní komunikaci, nebo vyžadují-li to zvláštní okolnosti, například není-li mezi tramvajovým pásem a okrajem vozovky dostatek místa; tramvajový pás zvýšený nad nebo snížený pod úroveň vozovky nebo od vozovky jinak oddělený například obrubníkem se smí přejíždět jen příčně, a to na místě k tomu přizpůsobeném. Při vjíždění na tramvajový pás nesmí řidič ohrozit ani omezit v jízdě tramvaj.

§ 14

- (1) Je-li vyznačen jízdní pruh dopravní značkou „Vyhrazený jízdní pruh“ (dále jen „vyhrazený jízdní pruh“) pro určitý druh vozidel, platí pro řidiče ostatních vozidel obdobně § 13 odst. 2, a je-li vyhrazený jízdní pruh vyznačen na tramvajovém pásu, též § 21 odst. 7. Jízdní pruh nelze vyhradit pro motocykly.
- (2) Přejíždí-li řidič vozidla, pro které je vyhrazen jízdní pruh, z vyhrazeného jízdního pruhu do přilehlého jízdního pruhu, řidič vozidla jedoucí v tomto pruhu mu to musí umožnit snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla. Řidič vozidla ve vyhrazeném jízdním pruhu je povinen dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče ostatních vozidel.
- (3) Jede-li vozidlo, pro které je vyhrazen jízdní pruh, ve vyhrazeném jízdním pruhu nebo tramvaj jinou rychlostí než ostatní vozidla jedoucí stejným směrem, nejde o vzájemné předjíždění.
- (4) Je-li provoz ve vyhrazeném jízdním pruhu vyznačeném na tramvajovém pásu řízen světelnými signály pro tramvaje, řídí se řidič vozidla jedoucí v tomto jízdním pruhu těmito světelnými signály.
- (5) Je-li vyznačen jízdní pruh vodorovnými dopravními značkami jako jízdní pruh pro cyklisty, použijí se pro cyklisty a řidiče jiných vozidel odstavce 1 až 3 obdobně. Na jízdní pruh pro cyklisty smí řidič jiného vozidla vjet v podélném směru rovněž tehdy, není-li přilehlý jízdní pruh pro toto vozidlo dostatečně široký. Při vjíždění na jízdní pruh pro cyklisty nesmí řidič ohrozit cyklistu jedoucího v tomto pruhu.

§ 15

- (1) Za vozidlem hromadné dopravy osob, které zastavilo v obci v zastávce bez nástupního ostrůvku nebo bez nástupiště na zvýšeném tramvajovém pásu, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo; je-li v zastávce více vozidel hromadné dopravy osob, musí zastavit za druhým z nich. V jízdě smí pokračovat teprve tehdy, neohrozí-li již cestující, kteří nastupují nebo vystupují. To neplatí, zastaví-li autobus nebo trolejbus u okraje vozovky.
- (2) Za autobusem s označením „Označení autobusu přepravujícího děti“, který zastavil v označené zastávce, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo. Pokračovat v jízdě může až po odjezdu autobusu ze zastávky. Řidiči protijedoucích vozidel musí přihlídnout k možnosti vběhnutí dětí do vozovky a jízdu přizpůsobit tak, aby děti nebyly ohroženy.

§ 16 Objíždění

Řidič, který při objíždění vozidla, jež zastavilo nebo stojí, nebo při objíždění překážky provozu na pozemních komunikacích anebo chodce vybočuje ze směru své jízdy, nesmí ohrozit ani omezit protijedoucí řidiče a ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy.

§ 17 Předjíždění

- (1) Předjíždí se vlevo. Vpravo se předjíždí vozidlo, které mění směr jízdy vlevo a není-li již pochybnosti o dalším směru jeho jízdy. Při jízdě v připojovacím nebo odbočovacím pruhu se smí vpravo předjíždět též vozidlo jedoucí v průběžném pruhu. Odbočovací pruh je přídatný jízdní pruh určený pro odbočování (vyřazování) vozidel z průběžného jízdního pruhu.
- (2) Řidič, který při předjíždění vybočuje ze směru své jízdy, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním. Řidič musí dát znamení o změně směru jízdy při předjíždění cyklisty.
- (3) Řidič, který se po předjetí zařazuje před vozidlo, které předjel, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ani omezit řidiče vozidla, které předjel.
- (4) Řidič předjížděného vozidla nesmí zvyšovat rychlost jízdy ani jinak bránit předjíždění.
- (5) Řidič nesmí předjíždět
 - a) nemá-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí,
 - b) jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet,
 - c) jestliže by ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče nebo ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích,
 - d) na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a bezprostředně před nimi,
 - e) dává-li řidič vpředu jedoucího vozidla znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjetí vpravo podle odstavce 1 nebo předjetí v dalším volném jízdním pruhu vyznačeném na vozovce v tomtéž směru jízdy,
 - f) na křižovatce a v těsné blízkosti před ní; tento zákaz neplatí
 1. jde-li o předjíždění vpravo podle odstavce 1,
 2. jde-li o předjíždění jízdních kol, mopedů a motocyklů bez postranního vozíku,
 3. na hlavní pozemní komunikaci,
 4. na křižovatce s řízeným provozem.
 - g) na železničním přejezdu a v těsné blízkosti před ním.
- (6) Při předjíždění cyklisty je řidič motorového vozidla povinen dodržet bezpečný boční odstup. Bezpečným bočním odstupem při předjíždění cyklisty se rozumí vzdálenost mezi nejbližšími okraji motorového vozidla, přípojného vozidla nebo nákladu a jízdního kola, přívěsného vozíku nebo cyklisty nejméně 1,5 m. V místě s nejvyšší dovolenou rychlostí nepřevyšující 30 km.h⁻¹ je vzdálenost bezpečného bočního odstupu při předjíždění cyklisty podle věty druhé nejméně 1 m.

§ 18 Rychlost jízdy

- (1) Rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.
- (2) Řidič nesmí
 - a) snížit náhle rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
 - b) omezovat plynulost provozu na pozemních komunikacích, zejména bezdůvodně pomalou jízdou a pomalým předjížděním.
- (3) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg, vozidla základní složky integrovaného záchranného systému a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km.h⁻¹; na silnici pro motorová vozidla rychlostí nejvýše 110 km.h⁻¹ a na dálnici rychlostí nejvýše 130 km.h⁻¹. Řidič jiného motorového vozidla smí jet rychlostí nejvýše 80 km.h⁻¹.

- (4) V obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km.h⁻¹.
- (5) Řidič nesmí překročit nejvyšší povolenou rychlost vozidla,²⁾ a jde-li o jízdní soupravu, nejvyšší povolenou rychlost žádného z vozidel soupravy.
- (6) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavců 3 a 4 snížit. Jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla bez směrově oddělených jízdních pásů, sníží se nejvyšší dovolená rychlost na nejvýše 90 km.h⁻¹.
- (7) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavce 4 zvýšit, maximálně však o 30 km.h⁻¹. Na silnici pro motorová vozidla se směrově oddělenými jízdními pásy lze zvýšit i nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavce 3, maximálně však o 20 km.h⁻¹.
- (8) Při použití sněhových řetězů na vozidle smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹.
- (9) Nejvyšší dovolená rychlost podle odstavců 3, 4 a 8 a nejvyšší dovolená rychlost stanovená místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích neplatí pro řidiče zpravodajských služeb¹⁵⁾, Generální inspekce bezpečnostních sborů⁴⁵⁾ a stanovených útvarů policie, Vojenské policie a celních orgánů, je-li to nezbytně nutné k plnění úkolů stanovených zvláštním právním předpisem,¹⁶⁾ je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost silničního provozu na pozemních komunikacích. Útvary policie stanoví ministr vnitra. Útvary Vojenské policie stanoví ministr obrany. Útvary celních orgánů stanoví ministr financí.

§ 19 Vzdálenost mezi vozidly

- (1) Řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním.
- (2) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 10 m, a zvláštního vozidla²⁾ musí mimo obec zachovávat za vozidlem jedoucím před ním takovou vzdálenost, aby se předjíždějící vozidlo mohlo před něj bezpečně zařadit; to neplatí, připravuje-li se k předjíždění, při předjíždění a při souběžné jízdě.
- (3) Řidič, který nehodlá nebo nemůže projet podél tramvaje vpravo, musí za ní jet v takové vzdálenosti, aby umožnil projet podél tramvaje ostatním řidičům.

§ 20 Vyhýbání

Řidiči protijedoucích vozidel se vyhýbají vpravo, včas a v dostatečné míře. Nemohou-li se bezpečně vyhnout, musí dát přednost v jízdě ten, na jehož straně jízdy je překážka nebo zúžená vozovka. Musí-li jeden z nich couvat, učiní tak ten, pro něhož je to snazší nebo méně nebezpečné. Není-li možno se vyhnout protijedoucí tramvaji vpravo, vyhýbá se jí vlevo.

§ 21 Odbočování

- (1) Při odbočování na křižovatce nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy; při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti.
- (2) Vyžadují-li to okolnosti, například při přepravě dlouhého nákladu, musí řidič zajistit bezpečné odbočení pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.
- (3) Před odbočováním vpravo se musí řidič zařadit co nejbližší k pravému okraji vozovky; musí-li přitom s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu vybočit ze směru své jízdy vlevo, dává vždy jen znamení o změně směru jízdy vpravo. Před odbočováním vlevo se musí zařadit co nejdále vlevo v části vozovky určené pro jeho směr jízdy s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu a šířku vozovky. Odbočují-li řidiči protijedoucích vozidel vlevo, vyhýbají se vlevo.
- (4) Řidič, který při odbočování opouští průběžný pruh, musí co nejdříve vjet na odbočovací pruh, je-li vyznačen.
- (5) Řidič odbočující vlevo musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvěřeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných

zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdní pruh vyhrazen, a cyklistům jedoucím v jízdním pruhu pro cyklisty.

- (6) Řidič odbočující vpravo musí dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdní pruh vyhrazen, a cyklistům jedoucím v jízdním pruhu pro cyklisty. Tam, kde je povolena jízda podél tramvaje vlevo, musí dát přednost v jízdě i tramvaji.
- (7) Tramvaj, která při odbočování nebo jiné změně směru jízdy křížuje směr jízdy vozidla jedoucího po její pravé nebo levé straně a dává znamení o změně směru jízdy, má přednost v jízdě.

§ 22 Jízda křižovatkou

- (1) Řidič přijíždějící na křižovátku po vedlejší pozemní komunikaci označené dopravní značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí dát přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci.
- (2) Nevyplývá-li přednost v jízdě z ustanovení odstavce 1, musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím zprava nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím zprava.
- (3) Řidič nesmí vjet do křižovatky, nedovoluje-li mu situace pokračovat v jízdě v křižovatce a za křižovatkou, takže by byl nucen zastavit vozidlo v křižovatce. To neplatí, pokud řidič zastavuje vozidlo v křižovatce za účelem plnění povinností podle § 5 odst. 1 písm. h) nebo při odbočení vlevo podle § 21 odst. 5.
- (4) Na příkaz dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má do křižovatky náležitý rozhled.
- (5) Řidič vjíždějící na kruhový objezd označený dopravními značkami „Kruhový objezd“ společně se značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Kruhový objezd“ společně se značkou „Stůj, dej přednost v jízdě“ musí dát přednost v jízdě vozidlům a jezdcům na zvířatech jedoucím po kruhovém objezdu a organizovanému útvaru chodců a průvodci vedených a hnaných zvířat se zvířaty jdoucím po kruhovém objezdu.

§ 23 Vjíždění na pozemní komunikaci

- (1) Při vjíždění z místa ležícího mimo pozemní komunikaci na pozemní komunikaci musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech jedoucím po pozemní komunikaci nebo organizovanému útvaru chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty jdoucím po pozemní komunikaci. To platí i při vjíždění z účelové pozemní komunikace nebo ze stezky pro cyklisty nebo z obytné nebo pěší zóny na jinou pozemní komunikaci.
- (2) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné vjetí na pozemní komunikaci pomocí způsobů a náležitě poučené osoby.
- (3) Vozidla vjíždějící na pozemní komunikaci musí být předem očištěna tak, aby neznečišťovala pozemní komunikaci.

§ 24 Otáčení a couvání

- (1) Při otáčení platí obdobně ustanovení o odbočování (§ 21) a při otáčení na křižovatce též ustanovení o jízdě křižovatkou (§ 22).
- (2) Při couvání řidič nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.
- (3) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné otáčení nebo couvání pomocí způsobů a náležitě poučené osoby.
- (4) Řidič nesmí otáčet a couvat
 - a) na nepřehledných nebo jinak nebezpečných místech, například v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti, před nepřehledným vrcholem stoupání pozemní komunikace, na něm a za ním,
 - b) na křižovatce s řízeným provozem a v její těsné blízkosti,
 - c) na přechodu pro chodce,
 - d) na přejezdu pro cyklisty,
 - e) na železničním přejezdu a v jeho těsné blízkosti,

- f) v tunelu a v jeho těsné blízkosti,
- g) na pozemní komunikaci s jednosměrným provozem; smí však couvat, jestliže je to nezbytně nutné, například k zasetí do řady stojících vozidel nebo vyjetí z ní.

Zastavení a stání

§ 25

- (1) Řidič smí zastavit a stát jen
 - a) vpravo ve směru jízdy co nejbližší k okraji pozemní komunikace a na jednosměrné pozemní komunikaci vpravo i vlevo,
 - b) v jedné řadě a rovnoběžně s okrajem pozemní komunikace; nedojde-li k ohrožení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, smí v obci řidič vozidla o celkové hmotnosti nepřevyšující 3500 kg zastavit a stát kolmo, popřípadě šikmo k okraji pozemní komunikace nebo zastavit v druhé řadě.
- (2) Ve druhé řadě smí při výkonu taxislužby zastavit řidič vozidla taxislužby označeného střešní svítelnou podle zvláštního právního předpisu²¹⁾, je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.
- (3) Při stání musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy.
- (4) Při zastavení a stání nesmí řidič znemožnit ostatním řidičům vyjetí z řady stojících vozidel. Při zastavení a stání vedle vozidla s označením „Označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou“ musí ponechat boční odstup nejméně 1,2 m.
- (5) Zajíždí-li řidič za účelem zastavení nebo stání k okraji pozemní komunikace nebo k chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy.
- (6) Řidič vozidla, které zastavilo nebo stálo a opět vyjíždí od okraje pozemní komunikace nebo od chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Řidiči autobusu hromadné dopravy osob nebo trolejbusu musí v obci řidiči ostatních vozidel umožnit vyjetí ze zastávky nebo ze zastávkového pruhu, a to snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla; řidič autobusu nebo trolejbusu přitom nesmí ohrozit zejména řidiče vozidel jedoucích stejným směrem.

§ 26

- (1) Otevírat dveře nebo boční stěny vozidla, jakož i nastupovat do vozidla nebo vystupovat z něho se smí jen tehdy, není-li tím ohrožena bezpečnost nastupujících nebo vystupujících osob ani jiných účastníků provozu na pozemních komunikacích.
- (2) Řidič, který se hodlá vzdálit od vozidla tak, že nemůže v případě potřeby okamžitě zasáhnout, musí učinit takové opatření, aby vozidlo nemohlo ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nemohla je neoprávněně užít jiná osoba. Je-li vozidlo povinně vybaveno zařízením proti neoprávněnému použití²⁾ musí je řidič užít. Řidič motorového vozidla nebo jízdní soupravy povinně vybavených základacími klíny²⁾ jich musí užít, je-li třeba zajistit vozidlo nebo soupravu proti pohybu.
- (3) Řidič motorového vozidla, které je povinně vybaveno přenosným výstražným trojúhelníkem,²⁾ musí tohoto trojúhelníku užít po dobu nouzového stání, například při přerušení jízdy pro závalu na vozidle nebo nákladu, v důsledku dopravní nehody nebo pro náhlou nevolnost, jestliže takové vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích. Trojúhelník musí umístit na okraj vozovky tak, aby byl pro přijíždějící řidiče včas zřetelně viditelný, a to ve vzdálenosti nejméně 50 m, na dálnici nejméně 100 m za vozidlem. V obci může být tato vzdálenost, vyžadují-li to okolnosti, kratší. Je-li motorové vozidlo vybaveno výstražným světelným zařízením,²⁾ musí ho řidič užít nejméně po dobu, než výstražný trojúhelník umístí na vozovce.

§ 27

- (1) Řidič nesmí zastavit a stát
 - a) v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti,
 - b) před nepřehledným vrcholem stoupání pozemní komunikace, na něm a za ním,

- c) na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a ve vzdálenosti kratší než 5 m před nimi,
 - d) na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní; tento zákaz neplatí v obci na křižovatce tvaru „T“ na protější straně vyúsťující pozemní komunikace,
 - e) v připojovacím nebo odbočovacím pruhu,
 - f) u zastávky tramvaje, autobusu nebo trolejbusu bez nástupního ostrůvku v úseku, který začíná dopravní značkou „Zastávka autobusu“, „Zastávka tramvaje“ nebo „Zastávka trolejbusu“ a končí ve vzdálenosti 5 m za označníkem zastávky, a tam, kde taková dopravní značka není, ve vzdálenosti kratší než 30 m před a 5 m za označníkem zastávky; je-li prostor zastávky vyznačen vodorovnou dopravní značkou „Zastávka autobusu nebo trolejbusu“ nebo „Zastávka tramvaje“, platí tento zákaz jen pro vyznačený prostor,
 - g) na železničním přejezdu, v podjezdu a v tunelu a ve vzdálenosti kratší než 15 m před nimi a za nimi,
 - h) v místě, kde by vozidlo zakrývalo svislou dopravní značku nebo vodorovnou dopravní značku „Směrové šipky“ nebo „Nápis na vozovce“,
 - i) ve vyhrazeném jízdním pruhu a jízdním pruhu pro cyklisty,
 - j) v jízdních pruzích vyznačených na vozovce mimo pravého jízdního pruhu,
 - k) ve vzdálenosti kratší než 5 m od začátku a konce vodorovné dopravní značky „Podélná čára souvislá“ nebo nástupního ostrůvku tam, kde by mezi touto dopravní značkou nebo nástupním ostrůvkem a vozidlem nezůstal volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m,
 - l) na mostě,
 - m) v tunelu; to neplatí v případě nouzového stání na místě označeném dopravní značkou „Nouzové stání“; v případě nouzového stání musí řidič vypnout motor,
 - n) před vjezdem na pozemní komunikaci z polní nebo lesní cesty nebo z místa ležícího mimo pozemní komunikaci,
 - o) na vyhrazeném parkovišti, nejde-li o vozidlo, pro které je parkoviště vyhrazeno; to neplatí, jde-li o zastavení a stání, které nepřekročí dobu tří minut a které neohrozí ani neomezí ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, popřípadě neomezí řidiče vozidel, pro něž je parkoviště vyhrazeno,
 - p) na tramvajovém pásu,
 - r) na silniční vegetaci, pokud to není povoleno místní úpravou provozu na pozemní komunikaci,
 - s) na jiných místech, kde by tím byla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména jízda ostatních vozidel.
- (2) V době od 5.00 do 19.00 hodin je zakázáno stání tam, kde by nezůstal mezi vozidlem a nejbližší tramvajovou kolejnicí volný jízdní pruh široký nejméně 3,5 m.
 - (3) Na silnicích I. třídy a za snížené viditelnosti i na silnicích II. a III. třídy¹⁾ je mimo obec zakázáno zastavení a stání jinde než na místech označených dopravní značkou jako parkoviště.
 - (4) Na dopravním okruhu označeném dopravní značkou „Okruh“ nebo „Změna směru okruhu“ je zakázáno stání.
 - (5) O odstranění vozidla, které neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti, rozhodne policista nebo strážník obecní policie; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.
 - (6) Zákaz zastavení a stání podle odstavce 1 neplatí pro řidiče vozidel bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla obecní policie při výkonu její působnosti a řidiče vozidel jednotek požární ochrany, zdravotnické záchranné služby a Horské služby při řešení mimořádných událostí^(8a). Řidič tohoto vozidla je při zastavení a stání povinen učinit opatření nezbytná k tomu, aby neohrozil bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo aby takové ohrožení co nejvíce zmírnil.

Železniční přejezd

§ 28

- (1) Před železničním přejezdem si musí řidič počínat zvlášť opatrně, zejména se přesvědčit, zda může železniční přejezd bezpečně přejet.

- (2) Vozidla se před železničním přejezdem řadí za sebou v pořadí, ve kterém přijela. Nejde-li o souběžnou jízdu nebo o jízdu podle § 12 odst. 2, smějí vozidla přejíždět přes železniční přejezd jen v jednom jízdním pruhu.
- (3) Ve vzdálenosti 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění smí řidič jet rychlostí nejvýše 30 km.h⁻¹. Svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení, smí 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění jet rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹. Při přejíždění železničního přejezdu nesmí řidič zbytečně prodlužovat dobu jeho přejíždění.
- (4) Dojde-li k zastavení vozidla na železničním přejezdu, musí jeho řidič odstranit vozidlo mimo železniční trať,¹⁷⁾ a nemůže-li tak učinit, musí neprodleně učinit vše, aby řidiči kolejových vozidel byli před nebezpečím včas varováni.
- (5) Před železničním přejezdem, u kterého je umístěna dopravní značka „Stůj, dej přednost v jízdě!“, musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má náležitý rozhled na trať.

§ 29

- (1) Řidič nesmí vjíždět na železniční přejezd,
 - a) je-li dávana výstraha dvěma červenými střídavě přerušovanými světly signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,
 - b) je-li dávana výstraha přerušovaným zvukem houkačky nebo zvonku přejezdového zabezpečovacího zařízení,
 - c) sklápějí-li se, jsou-li sklopeny nebo zdvihají-li se závory,
 - d) je-li již vidět nebo slyšet přijíždějící vlak nebo jiné drážní vozidlo nebo je-li slyšet jeho houkání nebo pískání; toto neplatí, svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,
 - e) dává-li znamení k zastavení vozidla zaměstnanec dráhy kroužením červeným nebo žlutým praporkem a za snížené viditelnosti kroužením červeným světlem,
 - f) nedovoluje-li situace za železničním přejezdem jeho bezpečné přejetí a pokračování v jízdě.
- (2) V případech uvedených v odstavci 1 písm. a), b) a c) smí řidič vjíždět na železniční přejezd pouze tehdy, jestliže před železničním přejezdem dostal od pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy⁽¹⁾ k jízdě přes železniční přejezd ústní souhlas. V tomto případě je řidič povinen řídit se při jízdě přes železniční přejezd pokyny pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy. Pověřený zaměstnanec provozovatele dráhy je povinen se na požádání řidiče prokázat platným pověřením provozovatele dráhy.

§ 30 Znamení o změně směru jízdy

- (1) Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat kromě případů uvedených v jednotlivých ustanoveních také vždy při změně směru jízdy, vybočování z něho, nebo jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (2) Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat včas před započítím jízdního úkonu s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích, zejména na řidiče jedoucí za ním a na povahu jízdního úkonu.
- (3) Znamení o změně směru jízdy se dává směrovými světly. Není-li jimi vozidlo vybaveno nebo při jejich poruše, dává se znamení upažením. Paží ohnutou v lokti nahoru se dává znamení o změně směru jízdy na opačnou stranu. Vyžadují-li to okolnosti, zejména není-li znamení dáváno směrovými světly nebo paží dostatečně viditelné například pro šířku nákladu nebo za snížené viditelnosti, musí se dávat znamení jiným zřetelným způsobem, například způsobem, aby nebyli ohroženi ani omezeni ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích.
- (4) Znamení o změně směru jízdy dáváno směrovými světly ponechá řidič jen do doby ukončení změny směru jízdy, vybočení z něho, nebo pokud vozidlo nezaujme místo v jízdním pruhu, do kterého přejíždí. Znamení o změně směru jízdy paží se dává jen před započítím jízdního úkonu.
- (5) Při vjíždění na kruhový objezd a jízdě po kruhovém objezdu, nepřejíždí-li z jednoho jízdního pruhu do druhého podle § 12 odst. 5, řidič nedává znamení o změně směru jízdy; při vyjíždění z kruhového objezdu řidič je povinen dát znamení o změně směru jízdy.

§ 31 Výstražná znamení

- (1) Je-li to nutné k odvrácení hrozícího nebezpečí, dává řidič zvukové výstražné znamení. Mimo obec může řidič dávat zvukové výstražné znamení i tehdy, je-li to nutné k upozornění řidiče předjížděného vozidla.
- (2) Místo zvukového výstražného znamení smí řidič dávat světelné výstražné znamení krátkým přerušovaným rozsvícením dálkového světla nebo přepínáním potkávacích a dálkových světel; k upozornění řidiče předjížděného vozidla je smí dávat i v obci.
- (3) Je-li nutné upozornit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích na hrozící nebezpečí, zejména v případech, kdy je nutné náhle snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo, dává řidič světelné výstražné znamení zapnutím výstražného světelného zařízení.
- (4) Výstražné znamení se užívá jen po dobu nezbytně nutnou.

Osvětlení vozidel

§ 32

- (1) Motorové vozidlo musí mít za jízdy rozsvícena obrysová světla a potkávací světla nebo světla pro denní svícení, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾. Tramvaj musí mít rozsvícena potkávací světla nebo světla pro denní svícení.
- (2) Vozidlo musí mít za jízdy při snížené viditelnosti rozsvícena obrysová a potkávací nebo dálková světla, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾.
- (3) Řidič nesmí užít dálková světla, je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena nebo mohl-li by být oslněn řidič protijedoucího vozidla, řidič vozidla jedoucího před ním nebo jiný účastník provozu na pozemních komunikacích, strojvedoucí vlaku, řidič jiného drážního vozidla nebo řidič plavidla. Při zastavení vozidla před železničním přejezdem nesmí řidič užít ani potkávací světla, pokud by jimi mohl oslnit řidiče vozidla v protisměru.
- (4) Přední světla do mlhy smí řidič užít jen za mlhy, sněžení nebo hustého deště. Zadní světla do mlhy musí řidič za mlhy, sněžení nebo hustého deště užít vždy.
- (5) Činná plocha světel nesmí být zakryta nebo nadměrně znečištěna.

§ 33

- (1) Motorové vozidlo nebo jízdní souprava, jejichž rozměry nebo rozměry nákladu přesahují míry stanovené zvláštním právním předpisem,²⁾ musí mít za jízdy rozsvícena obrysová a potkávací světla.
- (2) Vozidlo stojící za snížené viditelnosti v obci na místě, kde tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo na pozemní komunikaci mimo obec musí mít rozsvícena alespoň na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace obrysová nebo parkovací světla, popřípadě musí být osvětleno na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace alespoň jedním bílým neoslňujícím světlem viditelným zepředu i zezadu. To neplatí na parkovišti.

§ 34 Vlečení motorových vozidel

- (1) Při vlečení motorového vozidla se smí jet rychlostí nejvýše 60 km.h⁻¹.
- (2) Motorové vozidlo se smí vléci na laně jen tehdy, má-li bez závad řízení a účinné brzdy.
- (3) Motorové vozidlo se smí vléci na tyči jen tehdy, má-li bez závad řízení. Nemá-li vlečené vozidlo účinné brzdy, nesmí jeho okamžitá hmotnost být vyšší než okamžitá hmotnost vlečného vozidla.
- (4) Při vlečení motorového vozidla musí být délka spojnice taková, aby vzdálenost mezi vozidly nebyla větší než 6 m; užije-li se lana, nesmí být vzdálenost mezi vozidly menší než 2,5 m, a užije-li se tyče, nesmí být menší než 1 m. Spojnice musí být zřetelně označena (tyč příčnými červenými a bílými pruhy o šířce 75 mm, lano červeným praporkem nebo štítkem o rozměru nejméně 300 x 300 mm).
- (5) Řidiči vlečného a vlečeného vozidla jsou povinni si předem dohodnout způsob dorozumívání během jízdy.
- (6) Vlečení více než jednoho motorového vozidla nebo motorového vozidla s přívěsem je zakázáno. Smí se však vléci motorové vozidlo s návěsem. Za motorovým vozidlem s přívěsem se nesmí vléci jiné motorové vozidlo. Motocykl bez postranního vozíku a moped se nesmí vléci nebo užít jako vlečné vozidlo.

- (7) Autobus nebo motorové vozidlo vlečené pomocí zvláštního zařízení se smí vléci jen bez přepravovaných osob.
- (8) U vlečeného vozidla musí být rozsvícena obrysová a potkávací světla. Vlečené vozidlo musí být zezadu viditelně označeno výstražným trojúhelníkem, například za sklem, na zadním čele korby.
- (9) Za snížené viditelnosti musí být u vlečeného vozidla rozsvícena obrysová nebo potkávací světla. Při jejich poruše musí být vozidlo osvětleno na straně ke středu vozovky vpředu neoslnujícím bílým světlem a vzadu alespoň jedním červeným světlem; tato světla musí být dobře viditelná a nesmějí být umístěna dále než 400 mm od bočního obrysu vozidla.

Jízda vozidly ve zvláštních případech

Provoz na dálnici

§ 35

- (1) Na dálnici je dovolen jen provoz motorových vozidel a jízdních souprav, jejichž nejvyšší dovolená rychlost²⁾ není nižší než 80 km.h⁻¹. V úseku dálnice procházejícím obcí je dovolen i provoz motorových vozidel a jízdních souprav pro veřejnou hromadnou dopravu, jejichž nejvyšší povolená rychlost²⁾ není nižší než 65 km.h⁻¹. Mimo obslužná zařízení dálnice je ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích zakázán vstup na dálnici, chůze a jízda po dálnici.
- (2) Řidič smí na dálnici vjíždět a z dálnice vyjíždět jen na místech k tomu určených.
- (3) Zakaz provozu podle odstavců 1 a 2 neplatí pro vozidla správce komunikace oprávněně užitá při její správě a údržbě.

§ 36

- (1) Řidiči je na dálnici zakázáno
 - a) zastavení a stání jinde než na místech označených jako parkoviště. Při nouzovém stání podle § 26 odst. 3 musí vozidlo stát na krajnici, a jen není-li to možné, na vozovce. Takové vozidlo musí řidič vždy označit jako překážku provozu na pozemních komunikacích; jde-li o motorové vozidlo povinně vybavené přenosným výstražným trojúhelníkem,²⁾ musí řidič umístit trojúhelník podle § 26 odst. 3,
 - b) otáčení, couvání a vjíždění na střední dělicí pás včetně míst, kde je pás přerušen.
- (2) Dojde-li během jízdy na vozidle nebo nákladu k závadě, pro kterou nelze dosáhnout na rovině rychlosti nejméně 80 km.h⁻¹, musí řidič dálnici opustit na nejbližším výjezdu.
- (3) Vlečení motorového vozidla je dovoleno jen tehdy, jestliže je to nutné k jeho odstranění z dálnice. Vozidlo smí být vlečeno jen k nejbližšímu výjezdu, kde musí dálnici opustit.
- (4) Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg a řidič jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, nesmí předjíždět jiné vozidlo, pokud k jeho předjetí nemá dostatečnou rychlost, takže by omezil v jízdě ostatní vozidla svou výrazně nižší rychlostí jízdy.

§ 37

Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz na dálnici ostatní ustanovení tohoto zákona.

§ 38

Ustanovení o provozu na dálnici platí i na silnici pro motorová vozidla.

Provoz v obytné, pěší a cyklistické zóně

§ 39

- (1) Obytná zóna je zastavěná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Obytná zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec obytné zóny“.
- (2) Pěší zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Pěší zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec pěší zóny“.

- (3) V obytné a pěší zóně smí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 53. Hry dětí na pozemní komunikaci jsou dovoleny jen v obytné zóně.
- (4) Do pěší zóny je povolen vjezd jen vozidlům vyznačeným ve spodní části dopravní značky podle odstavce 2.
- (5) V obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h⁻¹. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.
- (6) Za účelem organizování dopravy může obec v obecně závazné vyhlášce obce vydané v přenesené působnosti vymezit místní komunikace nebo jejich úseky v obytné zóně, které nelze užít ke stání nákladního vozidla²⁾ nebo jízdní soupravy.²⁾
- (7) V obytné zóně a pěší zóně musí chodci umožnit vozidlům jízdu. To platí i pro děti hrající si v obytné zóně.

§ 39a

- (1) Cyklistická zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Zóna pro cyklisty“ a konec je označen dopravní značkou „Konec zóny pro cyklisty“.
- (2) V cyklistické zóně smí cyklisté užívat vozovku v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 57 odst. 2 a 3.
- (3) Jiným vozidlům než jízdním kolům je vjezd do cyklistické zóny povolen jen tehdy, jsou-li vyznačena ve spodní části dopravní značky podle odstavce 1.
- (4) V cyklistické zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 30 km.h⁻¹. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči cyklistům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.
- (5) V cyklistické zóně musí cyklisté umožnit motorovým vozidlům jízdu.

§ 40

- (1) Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz v obytné, pěší a cyklistické zóně ostatní ustanovení tohoto zákona.
- (2) Je-li povolen vjezd cyklistů na chodník nebo stezku pro chodce, použijí se pro jejich pohyb § 39 odst. 5 a 7 obdobně.

§ 40a Provoz vozidel v zimním období

- (1) V období od 1. listopadu do 31. března, pokud
 - a) se na pozemní komunikaci nachází souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza, nebo
 - b) lze vzhledem k povětrnostním podmínkám předpokládat, že se na pozemní komunikaci během jízdy může vyskytovat souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza,
lze užit motorové vozidlo kategorie M nebo N²⁾ k jízdě v provozu na pozemních komunikacích pouze za podmínky použití zimních pneumatik^{18a)}, a to u motorových vozidel s maximální přípustnou hmotností nepřevyšující 3500 kg na všech kolech a u motorových vozidel s maximální přípustnou hmotností nepřevyšující 3500 kg na všech kolech hnacích náprav s trvalým přenosem hnací síly. Zimní pneumatiky podle věty první musí mít hloubku dezénu hlavních dezénových drážek nebo zářezů nejméně 4 mm a u motorových vozidel o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3500 kg nejméně 6 mm.
- (2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije pro náhradní pneumatiku použitou v případě nouzového dojetí^{18a)}.

Jízda vozidel s právem přednostní jízdy

§ 41

- (1) Řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré nebo modré a červené barvy,²⁾ případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení (dále jen „vozidlo s právem přednostní jízdy“), není povinen dodržovat § 4 písm.

- c), § 5 odst. 1 písm. f), g), h) a odst. 2 písm. f) a g), § 6 odst. 5 a 6, § 7 odst. 1 písm. b), § 11, § 12 odst. 1, 2, 4, 5 a 6, § 13 až 17, § 18 odst. 2, 3, 4 a 8, § 19 odst. 2 a 3, § 20, § 21 odst. 2, 3 a 4, § 22, 23, § 24 odst. 3 a 4, § 25 odst. 1, 2, 3, 4, 5, § 26 odst. 3, § 27, § 28 odst. 2, 3 a 5, § 31, § 32 odst. 6, § 35, § 36 odst. 1 a 2 a § 39 odst. 4 a 5; je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (2) Zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy²⁾ mohou být vybavena vozidla
- a) Ministerstva vnitra používaná policií a označená podle zvláštního právního předpisu,¹³⁾
 - b) Vězeňské služby,
 - c) vojenské policie označená podle zvláštního právního předpisu,¹²⁾
 - d) obecní policie,⁵⁾ která určí obec,
 - e) používaná Hasičským záchranným sborem České republiky nebo jednotkami požární ochrany, které nejsou součástí Hasičského záchranného sboru České republiky,
 - f) důlní záchranné služby,
 - g) poruchové služby plynárenských zařízení,
 - h) poskytovatele zdravotnické záchranné služby, poskytovatele zdravotnické dopravní služby a poskytovatele přepravy pacientů neodkladné péče,
 - i) ozbrojených sil používaná u vojenských záchranných útvarů pro plnění humanitárních úkolů civilní ochrany.
 - j) celní správy označená podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾,
 - k) Generální inspekce bezpečnostních sborů označená podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾,
 - l) zpravodajských služeb při přepravě nosičů utajovaných informací nebo osob, kterým poskytují ochranu.
- (3) Vláda může stanovit nařízením další vozidla, která pro plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností mohou být vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy.
- (4) Řidičem vozidla s právem přednostní jízdy smí být osoba starší 21 let, která musí splňovat podmínky stanovené tímto zákonem.
- (5) Řidič vozidla s právem přednostní jízdy nesmí za jízdy jíst, pít a kouřit.
- (6) Odstavce 1 a 4 platí obdobně i pro řidiče vozidel doprovázených vpředu, a jde-li o více než tři vozidla, i vřadu vozidel ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů s právem přednostní jízdy. Doprovázená vozidla musí mít rozsvícena obrysová a potkávací světla.
- (7) Řidiči ostatních vozidel musí vozidlům s právem přednostní jízdy a vozidlům jimi doprovázeným umožnit bezpečný a plynulý průjezd, a jestliže je to nutné, i zastavit vozidla na takovém místě, aby jim nepřekážela. Do skupiny tvořené vozidly s právem přednostní jízdy a vozidly jimi doprovázenými se řidiči ostatních vozidel nesmějí zařazovat.
- (8) Není-li dálnice nebo silnice pro motorová vozidla s nejméně dvěma jízdními pruhy volně průjezdná z důvodu kolony stojících nebo pomalu jedoucích vozidel, jsou řidiči vozidel povinni vytvořit mezi jízdními pruhy prostor pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy; při tom smějí vjet na krajnici nebo na střední dělicí pás. Jsou-li v jednom směru jízdy více než dva jízdní pruhy, vytváří se tento prostor mezi jízdním pruhem, který je nejvíce vlevo, a k němu přiléhajícím jízdním pruhem. Do tohoto prostoru smějí vjet pouze vozidla s právem přednostní jízdy, vozidla správce pozemní komunikace a vozidla sloužící k odstranění následků dopravní nehody nebo překážky provozu na pozemních komunikacích.
- (9) Svítí-li zvláštní výstražné světlo modré nebo modré a červené barvy na stojícím vozidle, musí řidiči ostatních vozidel podle okolností snížit rychlost jízdy a popřípadě i zastavit vozidlo.
- (10) V provozu na pozemních komunikacích je zakázáno neoprávněně užívat zvláštních výstražných světel a zvláštního zvukového výstražného znamení, které užívá vozidlo s právem přednostní jízdy, nebo je napodobovat.
- (11) Zvláštním výstražným světlem modré a červené barvy mohou být vybavena vozidla Ministerstva vnitra používaná policií a označená podle zvláštního právního předpisu¹³⁾, vozidla používaná Hasičským záchranným sborem České republiky nebo jednotkami požární ochrany a vozidla poskytovatele zdravotnické záchranné služby.

§ 42

- (1) Řidič vozidla vybaveného zvláštním výstražným světlem oranžové barvy²⁾ smí tohoto světla užívat jen tehdy, mohla-li by být jeho jízdou nebo pracovní činností ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Jestliže to vyžaduje pracovní činnost tohoto vozidla, není jeho řidič povinen dodržovat ustanovení pravidel provozu na pozemních komunikacích uvedených v § 4 písm. c), § 7 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 2, § 12 odst. 1, 2 a 4, § 13, § 14 odst. 1 a 2, § 18 odst. 2 písm. b), § 22 odst. 3, § 24 odst. 4 písm. a), c), d), e), f) a g), § 25 odst. 1, 2 a 3, § 26 odst. 3, § 27, § 28 odst. 2, § 30, 36, 37 a § 39 odst. 4 a 5; je však povinen dbát zvýšené opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (2) Řidiči ostatních vozidel musí vozidlu podle odstavce 1 umožnit jízdu nebo pracovní činnost a podle okolností snížit rychlost jízdy, popřípadě i zastavit vozidlo.
- (3) Skupiny (kolony) vozidel ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů je možno doprovázet vpředu i vzadu vozidly užívajícími zvláštního výstražného světla oranžové barvy.²⁾ Doprovázená vozidla musí mít rozsvícena obrysové a potkávací světla.

Zvláštní ustanovení pro provoz vozidel

§ 43 Omezení jízdy některých vozidel

- (1) Na dálnici a na silnici I. třídy je zakázána jízda nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům²⁾ o maximální přípustné hmotnosti převyšující 7 500 kg a nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům²⁾ o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3500 kg s připojeným přípojným vozidlem
 - a) v neděli a ostatních dnech pracovního klidu podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾ (dále jen „den pracovního klidu“) v době od 13.00 do 22.00 hodin,
 - b) v sobotu v období od 1. července do 31. srpna v době od 7.00 do 13.00 hodin.
 - c) v pátek v období od 1. července do 31. srpna v době od 17.00 do 21.00 hodin.
- (2) Na silnici I. třídy mimo obec je v období od 15. dubna do 30. září zakázána jízda zvláštním vozidlům,²⁾ potahovým vozidlům²⁾ a ručním vozíkům²⁾ o celkové šířce větší než 600 mm
 - a) v poslední pracovní den před sobotou nebo dnem pracovního klidu v době od 15.00 do 21.00 hodin,
 - b) v první den pracovního klidu a v sobotu, pokud následuje po pracovním dnu, v době od 7.00 do 11.00 hodin,
 - c) v poslední den pracovního klidu v době od 15.00 do 21.00 hodin.
- (3) Zákaz jízdy podle odstavců 1 a 2 neplatí pro vozidla užitá při
 - a) kombinované přepravě zboží po železnici nebo po vnitrozemské vodní cestě a pozemní komunikaci od zasilatele až k nejbližšímu překladišti kombinované dopravy nebo z nejbližšího překladiště kombinované dopravy k příjemci,
 - b) nezbytné zemědělské sezonní přepravě,
 - c) činnostech bezprostředně spojených s prováděnou údržbou, opravami a výstavbou pozemních komunikací,
 - d) přepravě zboží podléhajícího rychlé zkáze²⁰⁾, pokud toto zboží zabírá nebo v průběhu přepravy zabíralo nejmeně jednu polovinu objemu nákladového prostoru vozidla nebo jízdní soupravy,
 - e) přepravě živých zvířat,
 - f) přepravě pohonných hmot určených k plynulému zásobování čerpacích stanic pohonných hmot,
 - g) nákladce a vykládce letadel, lodí nebo železničních vagónů na vzdálenost nepřesahující 100 km,
 - h) přepravě poštovních zásilek,
 - i) jízdě bez nákladu, která je v souvislosti s jízdou podle písmen a) až h),
 - j) živelní pohromě,
 - k) jízdě vozidel ozbrojených sil, ozbrojených sborů a hasičských záchranných sborů,
 - l) přepravě chemických látek podléhajících teplotním změnám nebo krystalizaci,
 - m) výcviku řidičů,
 - n) odstranění havárií vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu.

- (4) Odstavce 1 a 2 neplatí pro vozidla vybavená zvláštním světelným zařízením modré nebo modré a červené barvy a zvláštním zvukovým výstražným znamením.
- (5) Ze zákazu jízdy podle odstavců 1 a 2 může místně příslušný krajský úřad z důvodu hodného zvláštního zřetele povolit výjimku. Výjimky přesahující působnost kraje povoluje ministerstvo. Povolení musí být časově omezeno, nejdéle však na dobu jednoho roku.
- (6) Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti žádosti o povolení výjimky podle odstavce 5.

§ 43a Hmotnosti a rozměry vozidel

- (1) Řidič motorového vozidla nesmí užít vozidlo, jehož hmotnost, rozměry včetně nákladu nebo rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace, není-li jeho užití umožněno postupem podle zvláštního právního předpisu¹⁾.
- (2) Řidič nesmí užít jízdní soupravu, pokud
 - a) její hmotnost nebo rozměry včetně nákladu ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace, není-li její užití umožněno postupem podle zvláštního právního předpisu¹⁾,
 - b) hmotnost nebo rozměry jednotlivých vozidel včetně nákladu, poměr hmotností jednotlivých vozidel nebo rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace, není-li její užití umožněno postupem podle zvláštního právního předpisu¹⁾, nebo
 - c) spojení vozidel ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (3) Řidič motorového vozidla kategorie M2, M3, N2, N3²⁾ nebo jízdní soupravy tvořené tímto vozidlem a přípojným vozidlem kategorie O²⁾ musí mít při řízení u sebe technický průkaz nebo jiný úřední doklad, ve kterém jsou uvedeny údaje o rozměrech vozidla, nejsou-li tyto údaje uvedeny na štítku připevněném na vozidle.
- (4) Je-li vozidlo vybaveno sklopným nebo odnímatelným zařízením pro snížení aerodynamického odporu, nesmí jeho použití ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (5) Provozovatel vozidla nesmí přikázat nebo dovolit užití vozidla v případech podle odstavce 1 nebo 2, není-li jeho užití umožněno postupem podle zvláštního právního předpisu¹⁾.
- (6) Hodnoty hmotností a rozměrů vozidel a jízdních souprav, poměrů hmotností vozidel v jízdní soupravě, rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola a skupiny kol, jejichž nedodržení ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace, podmínky spojitelnosti vozidel v jízdní soupravu a použití sklopného nebo odnímatelného zařízení pro snížení aerodynamického odporu, jejichž nedodržení ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, a rozsah údajů uváděných v dokladu o rozměrech vozidla stanoví prováděcí právní předpis.

§ 44 Čerpání pohonných hmot

- (1) V prostoru čerpací stanice pohonných hmot je řidiči i přepravované osobě zakázáno kouřit, zacházet s otevřeným ohněm a seřizovat nebo opravovat motor vozidla. Před čerpáním pohonných hmot musí řidič zastavit motor a vypnout zapalování. Pokud je k vytápění vozidla použito nezávislého topení, musí je řidič vypnout již před příjezdem k čerpací stanici pohonných hmot.
- (2) Řidiči vozidel s právem přednostní jízdy mají při čerpání pohonných hmot přednost. Přitom nepoužívají zvláštních výstražných znamení.

§ 45 Překážka provozu na pozemních komunikacích

- (1) Kdo způsobil překážku provozu na pozemních komunikacích, musí ji neprodleně odstranit; neučiní-li tak, odstraní ji na jeho náklad vlastník pozemní komunikace.¹⁾
- (2) Není-li možno překážku provozu na pozemních komunikacích neprodleně odstranit, musí ji její původce označit a ohlásit policii.
- (3) Překážka provozu na pozemních komunikacích musí být označena tak, aby ji jiný účastník provozu na pozemních komunikacích mohl včas a z dostatečné vzdálenosti upozorovat, například červeným praporem, dopravním zařízením „Zábrana pro označení uzavírky“, „Směrovací deska“, „Pojízdná uzavírková tabule“ nebo vozidlem vybaveným zvláštním výstražným světlem oranžové, modré

nebo modré a červené barvy. Za snížené viditelnosti musí být dopravní zařízení doplněno výstražným světlem žluté barvy. Pro označení motorového vozidla, které je povinně vybaveno přenosným výstražným trojúhelníkem,²⁾ platí § 26 odst. 3 a pro označení vozidla za snížené viditelnosti též § 33 odst. 2.

- (4) Je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci vozidlo, rozhoduje o jeho odstranění policista nebo strážník obecní policie, přičemž jde-li o dálnici, zajistí odstranění vozidla na výzvu policisty některá z osob uvedených v odstavci 1; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.
- (5) Je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci závada ve sjízdnosti, kdy technický stav komunikace nedovoluje další bezpečnou jízdu, je policista oprávněn do doby odstranění této závady zakázat vozidlům další jízdu a ostatním vozidlům na tuto komunikaci nebo její úsek zakázat vjezd.
- (6) Podrobnosti o označení překážky provozu na pozemních komunikacích upraví prováděcí právní předpis.

§ 46 Zastavení vozidla v tunelu

- (1) Dojde-li při jízdě vozidla v tunelu k poruše vozidla, pro kterou se toto vozidlo stalo nepojízdným, nebo dojde-li k dopravní nehodě, je řidič povinen neprodleně
 - a) vypnout motor, a je-li k vytápění vozidla použito nezávislého topení, vypnout i toto topení,
 - b) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v tunelu; vyžadují-li to okolnosti, je oprávněn zastavovat jiná vozidla,
 - c) oznámit zastavení vozidla nebo stání vozidla policii nebo osobě vykonávající dohled nad provozem tunelu.
- (2) V případech uvedených v odstavci 1 nesmí řidič ani přepravovaná osoba kouřit nebo zacházet s otevřeným ohněm.
- (3) Přepravované osoby ve vozidle jsou v případech uvedených v odstavci 1 povinny vozidlo opustit a soustředit se do míst k tomu určených, popřípadě opustit tunel.

§ 47 Dopravní nehoda

- (1) Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.
- (2) Řidič, který měl účast na dopravní nehodě, je povinen
 - a) neprodleně zastavit vozidlo,
 - b) zdržet se požití alkoholického nápoje a užití jiné návykové látky po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo užil jinou návykovou látku, vždy však do doby příjezdu policisty v případě, že jsou účastníci nehody povinni ohlásit nehodu policistovi podle odstavců 4 a 5,
 - c) učinit opatření k zabránění vzniku škody osobám nebo věcem, pokud tato hrozí v důsledku dopravní nehody, a
 - d) spolupracovat při zjišťování skutkového stavu.
- (3) Účastníci dopravní nehody jsou povinni
 - a) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v místě dopravní nehody; vyžadují-li to okolnosti, jsou oprávněni zastavovat jiná vozidla,
 - b) oznámit, v případech stanovených tímto zákonem, nehodu policii; došlo-li k zranění, poskytnout podle svých schopností první pomoc a k zraněné osobě přivolat poskytovatele zdravotnické záchranné služby,
 - c) označit místo dopravní nehody,
 - d) umožnit obnovení provozu na pozemních komunikacích, zejména provozu vozidel hromadné dopravy osob,
 - e) neprodleně ohlásit policii poškození pozemní komunikace, obecně prospěšného zařízení nebo životního prostředí, pokud k němu při dopravní nehodě došlo,
 - f) prokázat si na požádání navzájem svou totožnost a sdělit údaje o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě,

- g) v případech, kdy nevznikne povinnost oznámit nehodu policii, sepsat společný záznam o dopravní nehodě, který podepíší a neprodleně předají pojistiteli; tento záznam musí obsahovat identifikaci místa a času dopravní nehody, jejích účastníků a vozidel, její příčiny, průběhu a následků; záznam lze pořídit a jednotlivě autentizovat též elektronicky, podepíší-li jej účastníci elektronickým podpisem⁵¹⁾.
- (4) Dojde-li při dopravní nehodě k usmrcení nebo zranění osoby nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí částku 100 000 Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni
 - a) neprodleně ohlásit dopravní nehodu policistovi,
 - b) zdržet se jednání, které by bylo na újmu řádného vyšetření dopravní nehody, zejména přemístění vozidel; musí-li se však situace vzniklá dopravní nehodou změnit, zejména je-li to nutné k vyproštění nebo ošetření zraněné osoby nebo k obnovení provozu na pozemních komunikacích, především provozu vozidel hromadné dopravy osob, vyznačit situaci a stopy,
 - c) setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty nebo se na toto místo neprodleně vrátit po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo ohlášení dopravní nehody.
- (5) Povinnost podle odstavce 4 platí i v případě, kdy při dopravní nehodě
 - a) dojde ke hmotné škodě na majetku třetí osoby, s výjimkou škody na vozidle, jehož řidič má účast na dopravní nehodě nebo škody na věci přepravované v tomto vozidle,
 - b) dojde k poškození nebo zničení součásti nebo příslušenství pozemní komunikace podle zákona o pozemních komunikacích^{20a)}, nebo
 - c) účastníci dopravní nehody nemohou sami bez vynaložení nepřiměřeného úsilí zabezpečit obnovení plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

§ 47a Zákaz účasti na některých akcích v provozu na pozemních komunikacích

Řidič nesmí na dálnici, silnici a místní komunikaci použít vozidlo k účasti na sportovních a podobných akcích, jestliže by jimi mohla být ohrožena bezpečnost silničního provozu, nejde-li o akce pořádané v souladu s rozhodnutím příslušného správního úřadu o zvláštním užívání pozemní komunikace podle jiného právního předpisu¹⁾.

Přeprava osob a nákladu

§ 48 Přeprava osob

- (1) Řidič nesmí připustit, aby počet přepravovaných osob starších 12 let překročil počet povolených míst určených k přepravě osob (dále jen „povolené místo“).
- (2) V motorovém nebo jeho přípojném vozidle, které je určeno pro přepravu osob,²⁾ se smějí na povolených místech přepravovat osoby pouze do přípustné užitečné hmotnosti, počet osob starších 12 let však nesmí převyšovat počet povolených míst.
- (3) Odstavec 2 platí i pro přepravu osob v kabině řidiče nákladního automobilu.
- (4) Ve zvláštním motorovém vozidle nesmějí být přepravovány osoby mladší 15 let.
- (5) V jiném přípojném vozidle, než které je určeno pro přepravu osob, je přeprava osob, s výjimkou případů podle § 51, zakázána.
- (6) Ustanovení odstavců 1 a 2 neplatí pro přepravu zraněné a jinak na zdraví ohrožené osoby v homologovaném mobilním záchranném prostředku, určeném pro odsun zraněných a jinak na zdraví ohrožených z exponovaného terénu, přepravovaném v záchranném vozidle Horské služby a nezbytnou přepravu záchranářů. Ustanovení odstavce 5 neplatí pro přípojně vozidlo Horské služby při přepravě zachraňované osoby.

§ 49 Přeprava osob vozidlem hromadné dopravy osob

- (1) Osoba, která čeká na zastávce vozidla hromadné dopravy osob, nastupuje do tohoto vozidla, přepravuje se v něm nebo z něj vystupuje, se musí chovat tak, aby neohrožovala bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (2) Osoba, která čeká na zastávce vozidla hromadné dopravy osob, smí v zastávce bez nástupního ostrůvku vstoupit do vozovky až po zastavení vozidla hromadné dopravy osob v zastávce.

- (3) V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 je osoba povinná uposlechnout pokynů dopravce.²¹⁾
- (4) Vyžadují-li provozní nebo jiné závažné důvody, aby osoby při vystupování z vozidla hromadné dopravy osob mimo zastávku nebo nastupování do něj mimo zastávku vstoupily do vozovky, je dopravce oprávněn zastavovat ostatní vozidla.

§ 50 Přeprava osob vozidlem taxislužby

- (1) Oprávnění podle § 49 odst. 4 platí obdobně i pro řidiče vozidla taxislužby označeného střešní svítelnou podle zvláštního právního předpisu²¹⁾.
- (2) Osoby nastupující do vozidla taxislužby a vystupující z něj jsou povinny řídit se pokyny řidiče tohoto vozidla.

§ 51 Přeprava osob v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru

- (1) Přepravovat osoby v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru je zakázáno.
- (2) Odstavec 1 neplatí pro přepravu příslušníků hasičských záchranných sborů, příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů a strážníků obecních policií při plnění jejich úkolů a jiných osob při plnění úkolů civilní ochrany a při živelní pohromě.
- (3) Osoby přepravované podle odstavce 2 musí sedět v ložném prostoru nákladního automobilu nebo v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru na podlaze nebo na sedadlech pevně k podlaze připevněných. Přepravované osoby se nesmějí za jízdy vyklánět, nechat vyčnívat předměty z vozidla ani jinak ohrožovat bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (4) Bočnice ložného prostoru nákladního automobilu a ložného prostoru nákladního přívěsu traktoru musí být dostatečně vysoké, aby přepravované osoby za jízdy nevypadly.
- (5) Řidičem nákladního automobilu nebo traktoru, v jehož ložném prostoru se přepravují osoby podle odstavce 2, smí být jen řidič starší 21 let, který má v řízení tohoto druhu vozidla nejméně dvouletou praxi. Tyto podmínky se nevztahují na řidiče vozidel ozbrojených sil.
- (6) Zákaz přepravy osob v ložném prostoru nákladního automobilu neplatí pro přepravu zraněné a jinak na zdraví ohrožené osoby v mobilním homologovaném transportním prostředku Horské služby, určeném pro odsun zraněných a jinak na zdraví ohrožených z exponovaného terénu, přepravovaném v prostoru pro náklad záchranného vozidla Horské služby a nezbytné přepravě záchranářů.

§ 52 Přeprava nákladu

- (1) Předměty umístěné ve vozidle musí být umístěny tak, aby neomezovaly a neohrožovaly řidiče nebo osoby přepravované ve vozidle a nebránily výhledu z místa řidiče.
- (2) Při přepravě nákladu nesmí být překročena maximální přípustná hmotnost vozidla a maximální přípustná hmotnost na nápravu vozidla. Náklad musí být na vozidle umístěn a upevněn tak, aby byla zajištěna stabilita a ovladatelnost vozidla a aby neohrožoval bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, neznečišťoval nebo nepoškozoval pozemní komunikaci, nezpůsobil nadměrný hluk, neznečišťoval ovzduší a nezakrýval stanovené osvětlení, odrazky a registrační značku, rozpoznávací značku státu a vyznačení nejvyšší povolené rychlosti; to platí i pro zařízení sloužící k upevnění a ochraně nákladu, jako jsou například plachta, řetězy nebo lana. Předměty, které lze snadno přehlédnout, jako jsou například jednotlivé tyče nebo roury, nesmějí po straně vyčnívat.
- (3) Přechází-li náklad vozidlo vpředu nebo vzadu více než o 1 m nebo přechází-li náklad z boku u motorového vozidla nebo jízdní soupravy vnější okraj obrysových světel více než o 400 mm a u nemotorového vozidla jeho okraj více než o 400 mm, musí být přechínající konec nákladu označen červeným praporkem o rozměrech nejméně 300 x 300 mm, za snížené viditelnosti vpředu neoslňujícím bílým světlem a bílou odrazkou a vzadu červeným světlem a červenou odrazkou. Odrazky nesmějí být trojúhelníkového tvaru a smějí být umístěny nejvýše 1,5 m nad rovinou vozovky.
- (4) Při přepravě zemědělských produktů za snížené viditelnosti neplatí odstavec 2 o označení nákladu přechínajícího vozidlo do strany; za snížené viditelnosti se užije světel, odrazek nebo odrazových desek.²⁾

- (5) Při přepravě živých zvířat nesmí být ohrožena bezpečnost řidiče, přepravovaných osob ani zvířat a ani bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (6) Při přepravě sypkých substrátů musí být náklad zajištěn tak, aby nedocházelo k jeho samovolnému odlétávání.
- (7) Nakládání a skládání nákladu na pozemní komunikaci je dovoleno jen tehdy, nelze-li to provést mimo pozemní komunikaci. Náklad musí být složen a naložen co nejrychleji a tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (8) Odesílatel je povinen předat náklad k přepravě v takovém stavu a takovým způsobem, který umožňuje splnění požadavků na nakládání, umístění a upevnění nákladu podle odstavců 1, 2 a 7.
- (9) Jde-li o vozidlo kategorie M2, M3, N2, N3, O3, O4 nebo vozidlo kategorie T²⁾ s konstrukční rychlostí převyšující 40 km.h⁻¹, lze kontrolu umístění, upevnění nebo zajištění nákladu podle odstavce 1, 2, 5 nebo 6 spojit s technickou silniční kontrolou. V takovém případě se výsledek kontroly umístění, upevnění nebo zajištění nákladu zapíše do dokladu o provedené technické silniční kontrole.
- (10) Další podmínky přepravy nákladu včetně podmínek přepravy nebezpečných věcí stanoví zvláštní právní předpis.²¹⁾ Způsob a rozsah provádění kontroly umístění, upevnění nebo zajištění nákladu a technické podmínky pro hodnocení jejího výsledku stanoví prováděcí právní předpis.

Zvláštní ustanovení pro chůzi, jízdu nemotorových vozidel, jízdu na zvířeti a vedení a hnaní zvířat

Chůze

§ 53

- (1) Chodec musí užívat především chodníku nebo stezky pro chodce. Chodec, který nese předmět, jímž by mohl ohrozit provoz na chodníku, užije pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.
- (2) Jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.
- (3) Kde není chodník nebo je-li neschůdný, chodí se po levé krajnici, a kde není krajnice nebo je-li neschůdná, chodí se co nejbližší při levém okraji vozovky. Chodci smějí jít po krajnici nebo při okraji vozovky nejvýše dva vedle sebe. Při snížené viditelnosti, zvýšeném provozu na pozemních komunikacích nebo v nebezpečných a nepřehledných úsecích smějí jít chodci pouze za sebou.
- (4) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí chodec ohrozit cyklistu jedoucího po stezce.
- (5) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, na které je oddělen pruh pro chodce a pruh pro cyklisty, je chodec povinen užít pouze pruh vyznačený pro chodce. Pruh vyznačený pro cyklisty může chodec užít pouze při obcházení, vcházení a vycházení ze stezky pro chodce a cyklisty; přitom nesmí ohrozit cyklisty jedoucí v pruhu vyznačeném pro cyklisty.
- (6) Osoba pohybující se pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce. Nemůže-li užít chodník, smí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.
- (7) Osoba vedoucí jízdní kolo nebo moped smí užít chodníku, jen neohrozí-li ostatní chodce; jinak musí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.
- (8) Osoba pohybující se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce.
- (9) Pohybuje-li se chodec mimo obec za snížené viditelnosti po krajnici nebo po okraji vozovky v místě, které není osvětleno veřejným osvětlením, je povinen mít na sobě prvky z retroreflexního materiálu umístěné tak, aby byly viditelné pro ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

§ 54

- (1) Je-li blíže než 50 m křižovatka s řízeným provozem, přechod pro chodce, místo pro přecházení vozovky, nadchod nebo podchod vyznačený dopravní značkou „Přechod pro chodce“, „Podchod